

El setmanari
de més
difusió de
Catalunya

Membre de
l'U.C.I.P.

Difusió
controlada
per O.J.D.

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar
Impressió: Barcelonesa
de Publicacions, S.A.
Dipòsit legal:
B-14387-1979

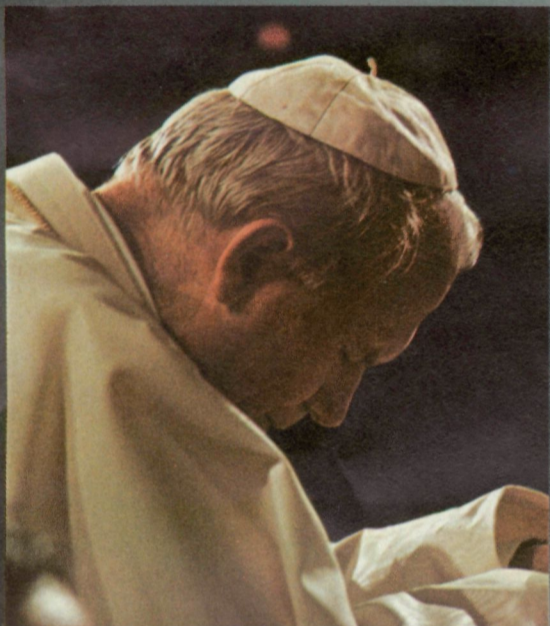
Catalunya Cristiana

TERCER
EXTRAORDINARI

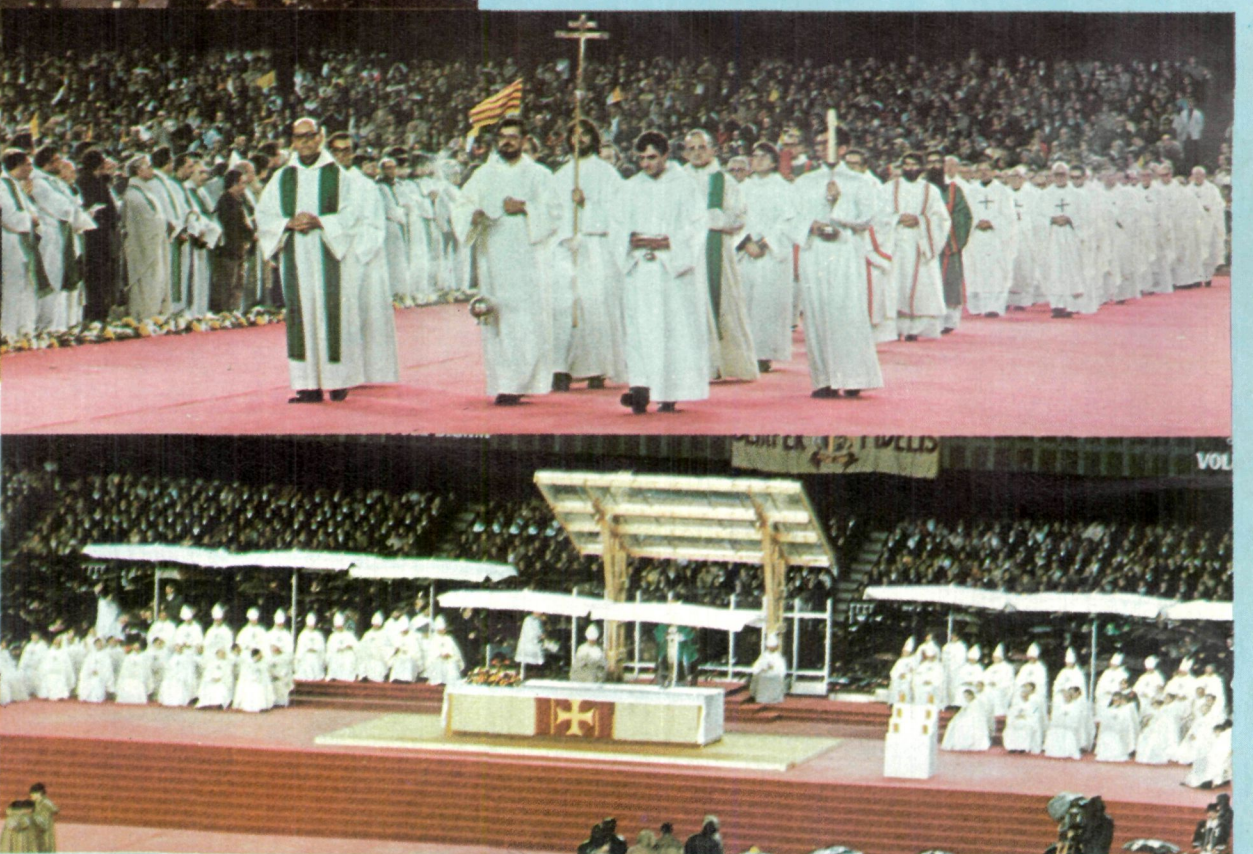
Visita del papa
Joan Pau II.
En aquest número
especial hi trobareu àmplia
informació gràfica de
Montserrat, Sagrada
Família, Catedral, Avinguda
M.ª Cristina i Camp Nou.
També un resum dels
discursos que pronuncià
el Papa.

PREU: 50 ptes.

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"POBLE IMMENS... NO TEMIS LA FOSCA..." NI LA TEMPESTA NI LA BOIRA,
NI CAP MENA D'ADVERSITAT DE LA NATURA INDÒMITA O DE LA MALÍCIA DELS
HOMES. "LA TEVA LLUM T'ACOMPANYA, LA CARA AL VENT." LA CANÇÓ
ESDEVINGUÉ PROFECIA I ORACLE, A MONTSERRAT I A BARCELONA. LES
IMATGES PARLEN MÉS QUE ELS MOTS. SANT PARE, JOAN PAU II, "HURAGÀ
WOITYLA". CATALUNYA DEMOSTRÀ QUE T'ESTIMA, SENSE CRIDAR
SLOGANS. ESTEM SEGURS QUE ENS ESTIMES. TORNA DONCS, SANT PARE,
TORNA PER A CONEIXE'NS MILLOR.

El setmanari
de més
difusió de
Catalunya

Difusió
controlada
per O.J.D.

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar
Impressió: Barcelonesa
de Publicacions, S.A.
Dipòsit legal:
B-14387-1979

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"L'Església és Mare.
Una mare ha de ser estimada.
Ella és santa, però formada
per homes pecadors.
Cal contribuir positivament
a millorar-la, a portar-la
a una fidelitat sempre
renovada; això no
s'aconsegueix amb
crítiques corrosives."

Joan Pau II. Homília al
Camp Nou.

Any IV N.º 164

Setmana del 14 al 20 de novembre del 1982

50 Ptes.

afinant

Quin poble!

Hauria pogut titular aquest afinant "Quin Papa!" Però després del què vegérem i visquérem el diumenge passat, no crec pas projectar la més mínima ombra sobre la figura indiscutiblement extraordinària del Papa Wojtyla si, lluny de tota comparació odiosa, em deixo dur per la impressió inesborrable que em fa exclamar: Quin poble! Tothom volia veure el Papa. Era normal. Els meus ulls tanmateix, tot mirant-me'l, no es podien estar de contemplar, amb una admiració difícil de descriure, la multitud mullada fins als ossos i enardida alhora que aguantava èpicament la tempesta de vent, pluja i boira a Montserrat... La gentada que, sense cap propaganda prèvia s'anava acumulant pel recorregut improvisat fins a l'avinguda Gaudí i saltant-me tots els altres actes —no es tracta d'una crònica— l'impressionant dignitat d'una litúrgia la nota estètica dominant de la qual era l'impavidesa hieràtica de celebrants i fidels. Déu meu, quin poble...!

Joan E. Jarque i Jutglar

Es crea la secció nacional catalana de l'Institut Internacional Jacques Maritain

100 anys del naixement de Maritain

El dia 18 d'aquest mes s'escau el centenari del naixement d'un cristià excepcional: Jacques Maritain, filòsof francès que va néixer a París el 1882 i morí el 1973 a Rangueil (Toulouse). El 1906 és convertí al catolicisme amb la seva muller Raïssa Oumançoff de raça hebrea. Professor de l'Institut Catholique de París fou perseguit pels nazis i fugí als EE.UU. on exercí en la universitat de Princeton. El general De Gaulle el nomenà ambaixador al Vaticà (1945-48).

Fou observador laic en el Concili Vaticà II, va escriure obres de metafísica cristiana bona part de les quals ha estat traduïda al català i al castellà. La seva influència en el Papa Pau VI ha estat notable.

La Ràdio Vaticana emetrà, commemorant aquest centenari, una sèrie de programes.

Els programes en castellà seran radiats el dia 16 a les 22.15. El dia 18 el programa serà emès en francès a les 21.15 i en portuguès a les 22.30.

Catalunya Cristiana se'n farà ressò i ajudarà aquesta important figura que tant ha influït en la renovació del tomisme i de la neoescolàstica i properament li dedicarà unes pàgines amb la col.laboració de diferents especialistes.

Volem aprofitar per donar a conèixer la imminent creació a Barcelona de la secció nacional catalana de l'Institut Internacional Jacques Maritain. Aquest organisme que ja fa alguns anys que existeix i treballa, està presidit per un català, el senyor Ramon Sugranyes de Franch, professor de la Universitat de Friburg, a Suïssa.

TVE discrimina Catalunya

Si una raó de ser té la televisió pública és, en teoria, la que expressa la conveniència que ha d'estar al servei de tots els ciutadans. Diem en teoria perquè, a la pràctica, aquesta televisió està al servei de qui detenta el poder, almenys a l'Estat Espanyol i a la immensa totalitat de països d'arreu del món, amb la notable i valuosa excepció de la Gran Bretanya. Doncs bé, TVE donà el propi passat diumenge una mostra més de la seva parcialitat tot marginat les celebracions amb que Catalunya festejava la visita de Joan Pau II.

El fet és tant més remarcable quan s'ha constituït en l'excepció de la cobertura informativa d'aquest viatge per part de TVE.

Qualsevol acte mínimament ha estat retransmès en la seva integritat, cap acte important ha estat escapçat. És que la missa dominical del Camp Nou no era, per ventura, un acte important? És que l'acte de l'avinguda de Maria Cristina no era cap acte important? Malgrat això, reberen el mateix tractament de quan el Papa viatja a un país estranger. És a dir, se'n retransmet una part

més o menys significativa però mai l'acte en la seva totalitat.

Està clar que tot es comença a entendre una mica més quan hom té en compte un fet: les retransmissions de l'avinguda Maria Cristina i del Camp Nou foren tallades en uns moments ben significatius i quan es cantava l'Emigrant, un cant entrañable nostre i quan el poble fidel congregat al Nou Camp professava la seva fe amb el cant popular del "Crec en un Déu".

I ara dues preguntes: ¿És que TVE no vol reconèixer el fet

diferencial català?. ¿És que TVE no vol servir a la totalitat dels ciutadans de l'Estat sigui quina sigui la seva llengua?

Una televisió realment pública no discrimina ningú per qüestions de llengua. A veure si de mica en mica se'n adonen d'això a Madrid. En aquest sentit la premsa que és pública a Catalunya ha està unànime en recollir les protestes dels seus lectors. També han estat nombroses les trucades telefòniques a Miramar, a les redaccions dels periòdics i a les emissores de ràdio.

sumari

4 a 11

Reportatge
Visita papal

12 i 21

Centrals
Camp Nou

22 a 30

Gestos que parlen

Durant els escorcolls del "diumenge negre" de Cracòvia, també és detinguda Wanda.

El primer de novembre de 1946, el cardenal Sapieha ordena sacerdot a Karol Wojtyla en la capella de l'arquebisbat de Cracòvia.

**A Barcelona es projecta un film sobre un poble martiritzat amb un protagonista:
Joan Pau II**

"De un país lejano"

A cavall entre el documental i la recreació dels fets, la pel·lícula "Un país lejano" (títol original del film ara a Barcelona titolat absurdament "Lucha de gigantes") narra 56 anys de la vida de Polònia. Ja des de la primera imatge: el via crucis vivent tradicional a Kalwaria, al qual per primera vegada assisteix l'infant Karol Wojtyla de 6 anys acompanyat pel seu pare, i fins les imatges finals del juny del 1979 amb la primera visita que Joan Pau II, primer papa polonès de la història, a la seva Cracòvia natal, s'enllacen una sèrie d'esdeveniments presentats en forma de "sketchs", episodis gairebé independents. Aquests disset relats expliquen en imatges el patriotisme de l'ànima polonesa, la seva passió increbantable per la religió, base de la vida nacional i motor de la seva història. D'entrada es veu com les multituds senzilles, de vida pobre i austera, d'esperit familiar fort i profund, de cultura aparentment superficial, es transformen de cop i volta en herois d'una sola peça quan qualsevol esdeveniment fereix la fibra de la seva fe.

Hi ha escenes cinematogràficament molt bones en les quals la imatge, feta símbol, porta a una autèntica emoció. Destaquem-ne algunes:

—Els dos episodis on es veu la creu de fusta retallada sobre el cel: el principi a Kalwaria i a la fi a Nova-Huta, la pretesa ciutat "model" sense Déu ni temples i en la qual el règim no pot impedir la presència del fet religiós, com a motor de la vida i del treball. La nova església plena de gom a gom és la resposta a la "profecia" del Comissari: "d'aquí uns anys les esglésies estaran buides".

—La cara expressiva i esba-

Al voltant del santuari de Kalwaria es representa el Divendres Sant el drama de la Passió. A l'acte dramàtic assisteix també Karol Wojtyla, de sis anys, en companyia del seu pare.

laïda del petit Lolek en presenciar per primera vegada la vivència per part dels adults de terribles misteris que marcaran amb foc la seva ànima ja receptiva i preparada per l'educació familiar.

—La immortalitat de la Fe expressada en l'enllaçament

de llums infinites sobre les tombes en la nit del cementiri quan Karol Wojtyla ja capellà visita la tomba dels seus pares.

La sublim profunditat i senzillesa dels primers plans del pare Kolbe a Auschwitz, expressant la gratuïtat i grandesa del sacrifici religiós.

—La fermesa sorneguera i desconcertant del vell rector afrontant amb serenitat els nazis a la cripta de la catedral de Cracòvia, reliquiari i cor de Polònia: "existeix l'esperança, senyor, a més de la profecia en la nostra història". Són paraules amb ressonància de cata-

cumba i de Fe fonamentada en la roca de Crist.

En resum: estem davant d'una gran pel·lícula religiosa, fora del comú, i que només pot ser compresa des de la Fe. Si no es parteix d'aquí no es pot comprendre plenament; això explica certes crítiques sobre la pel·lícula a càrrec de persones que s'han quedat amb la closca sense ni sospitar l'existència del fruit.

Com ens diu el propi director, Krzysztof Zanussi, parlant de la seva pel·lícula: "No és una biografia del Papa; és la història del meu país a través d'un testimoni excepcional: Joan Pau II; testimoni del seu temps, marcat per la idiosincràcia de la seva terra i de la època, de la seva manera peculiar de viure i entendre la religió, d'aplicar l'Evangeli a la vida en circumstàncies d'opressió que l'obliguen a aferar-se a l'essencial per a sobreviure. I això és quelcom que l'Occident no acaba d'entendre quan jutja el Papa. No poden comprendre's ni el Papa ni el catolicisme polonès sense haver passat i sofert les terribles experiències d'una Polònia que gràcies a la seva forma de viure la Fe, ha triomfat i triomfarà".

La imatge fixa del final: Joan Pau II somrient i emocionat amb els braços aixecats i les mans esteses, protegint la multitud polonesa i obert a tot el món és com el símbol de la nova seguretat, de la nova consciència del poble cristià.

Mirem la pel·lícula amb aquest esperit; serà un merecut homenatge al nostre Sant Pare i pastor, i una excel·lent meditació que ens estimuli i empenyi a viure amb alegria i confiança les exigències del cristianisme d'avui i de sempre.

Antonio Aragón Martón

editorial

Torneu, Sant Pare, torneu!

No sempre és fàcil escriure l'opinió editorial d'un setmanari. Avui és realment una tasca àrdua. Quan escrivim aquestes ratlles, el Papa tot just acaba de marxar cap a Roma. El llarg viatge per la geografia espanyola —centrat a Madrid— ha estat variat i tindrem temps de comentar-ne l'un o l'altre aspecte. Ens mancarà temps i espai per anar assimilant els ensenyaments que ens ha donat amb paraules i gestos. Ens proposem fer-ho. En aquest número, tanmateix, hem de parlar de l'apressada i accidentada visita a Catalunya i no sabem com posar-nos-hi de tantes impressions, reflexions, matisos i remarques que ens bullen pel cap.

S'ha dit d'aquest Papa que era "l'huracà Wojtyła". Oïdà si ho fou a casa nostra. Vingué de Saragossa a Montserrat literalment portat per l'huracà d'una meteorologia catastròfica —les inundacions subseqüents amb víctimes humanes i quantiosos danys materials ho confirmen— que l'acompanyà les escasses hores que estigué entre nosaltres. El programa ja era curt, pel nostre gust. El mal temps encara ens l'abreujà més.

Tanmateix el poble —quin poble més ferm tenim i es diria que no volem adonar-nos-en!— reaccionà extraordinàriament. El coratge dels milers de joves i adults a Montserrat. Les multituds aplegades espontàniament, sense cap propaganda prèvia, en els itineraris improvisats. La recepció a l'avinguda Gaudí i a la Sgda. Família. La bellesa de la nostra catedral plena de gom a gom.

L'espectacle de l'avinguda de Maria Cristina i sobretot els silencis densos d'emoció sostinguts per la invidesa exemplar de celebrants i fidels en la missa del Camp Nou. Tot plegat són peces d'un quadre d'una bellesa dramàtica que fa que, malgrat tot, la gent es feliciti de l'esdeveniment. Cal subratllar-ho. El nostre poble senzill copsà uns valors religiosos i humans sense necessitar l'embolcall d'una estètica d'escenografia perfecta i d'un "bon temps" que, com certes salses, arregla qualsevol menja. El diumenge passat el poble català va matisar la frase d'Unamuno: va vibrar d'emoció transcendent més enllà de l'estètica que ell digué que se'ns menja. El poble fou el gran protagonista de la visita papal del diumenge. El Papa del coratge intrèpid es va trobar al davant el poble de la fermesa tenaç davant qualsevol adversitat si se li ofereix una causa noble.

El Papa, diríem, estava desconcertat. Va arribar a Montserrat literalment marejat. Hagué de retirar-se uns moments per refer-se. I aquí comencen una sèrie de preguntes que algú ens ha de respondre algun dia. ¿Per què se li va imposar un viatge amb helicòpter des de Saragossa a Montserrat travessant una borrasca que ja era clarament coneguda per la meteorologia el dissabte al vespre? ¿Per què no hi va haver un avió —el mateix que al vespre era a Barcelona per a recollir-lo— a les set del matí a Saragossa per a portar-lo al Prat i mantenir l'horari previst? Des de les cinc del matí es va començar a

reclamar aquest avió des de Montserrat. Al mal temps s'hi va afegir el retard. Nosaltres no hem tingut el goig de veure somriure el Papa. Ho repetim, estava marejat... i desconcertat. El Cardenal de Barcelona s'adreçava en català i en castellà "constitucionalment" als seus fidels. Al Papa li havien malgirbat unes quantes frases en català "just per a complir l'expedient" i podríem assegurar que se n'adonava. El seu secretari particular comentava tot estranyat a un dels organitzadors: "però vostès parlen veritablement en català?". No calen comentaris. Si la missa del Camp Nou ja ho tenia tot en contra —l'aiguat despiatadament persistent ho "deslluïa tot" —si tothom sabia que hi havia milers de persones que sols podien seguir la missa per televisió, qui va tallar el programa per retransmetre quatre bajanades? Finalment, els milers d'ancians i de minusvàlids que esperaven "veure el Papa" al Palau Blau Grana es quedaren sense potser aquest últim goig de llurs vides. Hi havia presses... una vegada més i ni hi hagué temps perquè el Papa entrés a saludar la Mare de Déu de la Mercè que es venera en una humil i ignorada capella del camp del Barça...

Hem de cloure aquest "editorial" fora de sèrie. I el volem concloure positivament: Varem tenir el Papa a casa. N'estem joiosos i li agraïm l'esforç que li costa. Però el volem tornar a tenir una altra vegada en millors circumstàncies i amb més lleure. Com li deia un dels organitzadors, amb les llàgrimes als ulls: "ritornate Santità, ritornate".

col·laboració

Impressions després del viatge del Papa a Catalunya

El mal temps no va poder amb la fe

La visita de Joan Pau II a Montserrat i a Barcelona, va venir acompanyada de molt temps, rúfol, hivernenc. Fou, de debò, una llàstima. Tots hauríem desitjat un dia ple de sol, perquè el Papa pogués contemplar la incomparable bellesa del paisatge muntanyenc, i pogués tenir un marc festiu en els seus diversos encontres amb el poble de Barcelona. Quan el pare Tucci visità el monestir i la ciutat comtal, a fi d'ultimar detalls de la visita papal, el dia va ser extraordinari. A la santa muntanya el comentari que féu el pare abat fou aquest: "Tant de bo el dia que vingui el Papa sigui tan esplèndid, a fi que pugui contemplar la nostra muntanya amb tota la seva bellesa".

Realment no fou així. Tothom ho sap. Fou millor que no succeís així? Déu ho sap. Però hom pensa que potser millor que fos així. La festa de la trobada amb el pare comú va quedar despullada —alliberada, podria dir-se— de la festa, de l'espectacle multicolor, per a quedar centrada en la fe, en l'essencial. La pujada dels joves a Montserrat fou molt dura, en una nit de fred i pluja. I el que va ser dur per a ells, tampoc fou còmode per als adults. La mort de dues joves per un despeniment de terres que les va sepultar quan introduïen les seves motxilles a l'autocar per a retornar a casa, posà un to de dramatisme a la seva peregrinació. Va ésser una peregrinació heroica, sacrificada; una peregrinació "a la polonesa", valgui l'expressió.

La nitidesa de l'essencial

Però sota la pluja, en un mar de paraigües, les notes del Virolai eren emocionants; tenien so de veritat; la veritat d'un Papa amb rostre cansat i sever, que escoltà des de l'altar major de la basílica el bell himne a la Verge de Czestochowa i diposità als peus de la Moreneta, un rosari després de pregar davant la imatge.

El mal temps, en alterar els mitjans de transport del Papa trastornà tot l'horari de la diada. A Montserrat no es va poder celebrar la santa missa, com estava previst. Però el que era essencial va assolir-se. I, per contrast, s'assolí més nitidament. Potser era aquesta la nitidesa que tots necessitàvem, per a comprendre que la visita del Papa no era solament una festa, ni únicament un anacrònic triomfalisme religiós, o una forma subtilment camuflada de "nacionalcatolicisme". Allò era la confessió de la fe cristiana al voltant del seu primer testimoni, el successor de Pere.

El Papa no va voler defraudar el poble

El temps rúfol —a voltes inclús més que rúfol— posà de relleu més clarament en el Papa un altre aspecte que cal destacar: el seu sentit de servei al poble de Déu en realitzar els seus viatges arreu del món. Em consta que els responsables vaticans de la coordinació del viatge a Catalunya varen proposar-li, acabada la celebració de la Paraula i la veneració de la imatge de la Moreneta, de retorn amb automòbil a Barcelona (el mal temps féu

renunciar l'helicòpter), que anés directament a la catedral i suprimís l'Angelus a la Sagrada Família i el previst recorregut pels carrers. El Papa va dir que no. Que l'esperaven unes persones, a les quals no podia defraudar; a les quals volia servir, acostant-se a elles perquè poguessin veure'l, escoltar-lo i pregar amb ell. Aquí està una de les idees motrius dels viatges de Joan Pau II: el seu servei al poble de Déu, com a "servent dels servents del Senyor". La pluja tampoc va poder tòrcer aquesta voluntat seva. Complí, encara que més esquemàticament i amb pressa, tot el programa del matí quant a trajectes i visites a la Sagrada Família i a la Catedral. (Només la visita a l'Hospital de Sant Pau s'hagué de sacrificar, perquè ja resultava materialment impossible realitzar-la; a la tarda passà el mateix amb la prevista visita als ancians que seguirien la missa dominical del Papa des del Palau Blau Grana, junt a l'estadi del Camp Nou).

Com a l'aeroport de Le Bourget

Superats els inconvenients horaris del matí, l'horari de la tarda es complí amb més tranquil·litat i sense tanta angoixa ni tantes dificultats. Montjuïc i l'estadi del F.C. Barcelona foren escenaris de la trobada de Joan Pau II amb el poble català —especialment amb l'obrè i empresarial, als quals adreçà un missatge sumament valuós— i amb la comunitat cristiana de la diòcesi de Barcelona i també de les altres diòcesis de Catalunya. Plovia torrencialment al Camp Nou, però també hi era allà el poble cristià al voltant del gran pastor de l'Església universal. Hom recordava la missa dels catòlics de París a l'aeroport de Le Bourget, quan Joan Pau II visità París. Les incomoditats atmosfèriques en res danyaren una celebració sòbria, litúrgicament molt ben preparada i que sobretot gràcies a les estrofes del Virolai —es lligava espiritualment amb l'acte del matí a Montserrat. La pluja no va poder amb el Papa, el coratge del qual és prou conegut; però tampoc va poder amb el poble de Déu de Catalunya, que va demostrar que no el mou un desig d'espectacle quan surt al carrer per aclamar el Papa, sinó un desig de proclamar la seva fe, d'identificar-se amb la seva creença i amb la seva pertinença a l'Església una, santa, catòlica i apostòlica fundada sobre la pedra, de la confessió de fe de sant Pere i dels seus successors a la seu de Roma, que presideixen en la fe i en la caritat de la comunitat de totes les Esglésies locals del món.

La romanitat dels catòlics catalans

Catalunya visqué una jornada històrica en aquest sentit espiritual i profund. En aquesta zona ja no compten les reticències, les inhibicions o les imprevisions i imponderables d'última hora. A aquest nivell, tot a la resta queda ja reduïda al que és: merament una anècdota. El caràcter històric de la diada el veig sobretot en la ratificació d'un aspecte de la nostra història religiosa que ha estat justament posat de relleu per veus molt

autoritzades: la romanitat de Catalunya, el nostre sentit de comunitat amb l'Església universal a través de la comunitat afectiva i efectiva amb el bisbe de Roma. No es pot dubtar que aquesta diada marcarà una fita, en aquest sentit, en la nostra història religiosa.

La visita ha passat. El Papa passa, encara que la seva presència espiritual estigui sempre entre nosaltres, com ho està la seva memòria i la menció del seu nom en l'oració de la comunitat cristiana i en la pregària eucarística. La seva presència física certament passa. Ha passat, ja s'ha acabat. Ara ens queda la tasca més important del post viatge: que és la reflexió, la pregària.

Aquí queden els seus discursos per a la lectura reposada. Els textos pronunciats en les diferents etapes del seu viatge per l'Estat espanyol i, especialment, els pronunciats en la seva visita a Montserrat i a Barcelona.

La visita de Joan Pau II ha estat una oportunitat, un temps fort de la nostra vivència de fe (un "kairos" de salvació, com diuen els teòlegs); fem de manera que no sigui un parèntesi en el nostre caminar de cada dia, sinó un estímulo per a la profunditat de la fe i per a la recomposició —tan difícil, a causa de les nostres debilitats— de la comunitat eclesial i de la comú aportació a la missió eclesial.

Un "Katholikentag" català

I acabo amb una proposició: modesta, personal, sotmesa a la crítica dels qui tenen la responsabilitat de dirigir l'Església i d'assessorar als qui la dirigeixen. El viatge del Papa és únic; segurament no el podrem repetir. Potser molts de nosaltres no en veurem cap més. Els qui, en la fe, vinguin darrera nostra, si ho veuran i només Déu sap com ho organitzaran i si ho faran millor que nosaltres i més units, cosa que és molt possible. Però no reflexionem sobre el que pot passar. Parlem d'ara. No podem —repeteix— organitzar periòdicament un viatge papal que estimuli i signi un revulsiu de la nostra fe. Però necessitem trobar ocasions de reunir-nos, de trobar-nos, de cantar i pregar, de sentir-nos joiosament identificats amb els nostres pastors, els nostres bisbes. ¿No podríem buscar l'ocasió millor per a fer-ho periòdicament? ¿No hi hauria manera que Catalunya tingués, precisament al voltant de Montserrat, una trobada catòlica, una mena de Katholikentag al nostre nivell i segons la nostra sensibilitat. No defensant triomfalismes buits ni despeses innecessàries en temps de crisi, quan tantes persones no poden menjar. Crec, això sí, que als catòlics de la nostra terra no ens sobren les ocasions de trobar-nos i d'expressar-nos com a tals, fins i tot festiuament. Ja sé —almenys en teoria— que ser cristià és crucificar-se interiorment i comprometre's en una tasca a vegades obscura i gris, en un esforç de cada dia. Però em sembla que, en una societat plural i democràtica, tenim dret a identificar-nos com el que som i, sense voler molestar ningú, fer acte de presència en el nostre context.

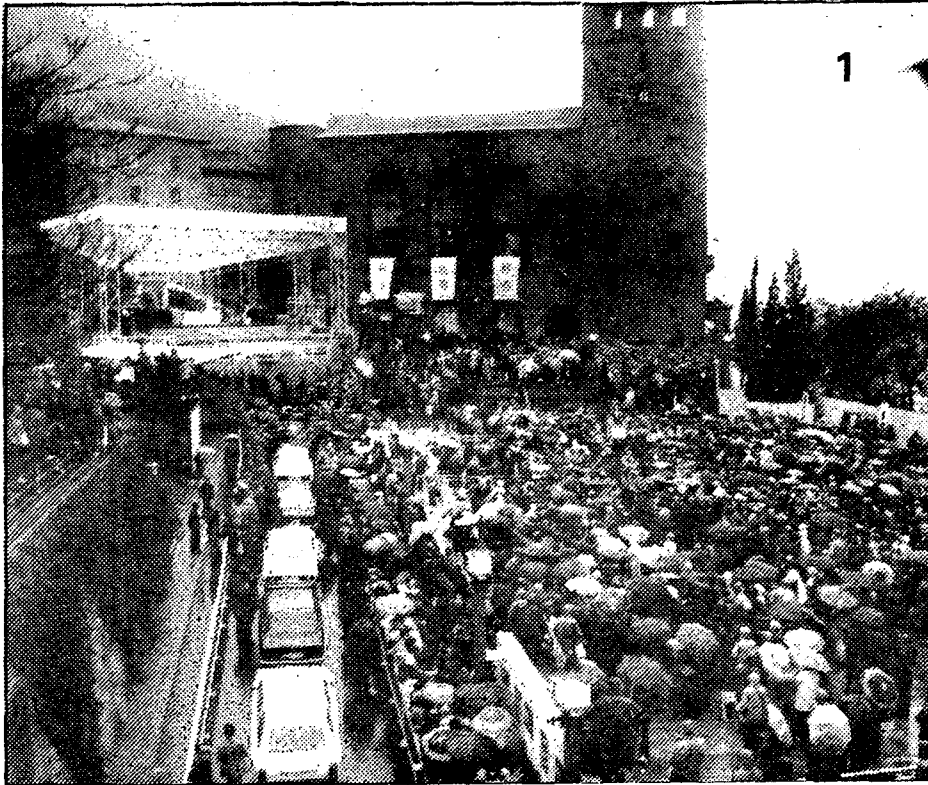
Jordi Piquer

VISITA PAPAL

Montserrat: Malgrat la pluja i el vent

Catalunya obrí el cor a Joan Pau II

1

3

2

1 La plaça del monestir està plena de gom a gom. Són gent vinguda de totes les comarques del nostre país.

2 Joan Pau II puja ferm i decidit al podium preparat, malgrat la pluja, el vent, el fred i la boira espessa d'una matinada molt difícil.

3 Quatre mil joves, resistint l'huracà d'una nit negra, havien pujat la muntanya. El fred i la pluja els obliga a cobrir-se el cap i el cos. Una noia diria després: "Si haguéssim de tornar a Montserrat amb aquestes condicions adverses ho faríem de nou amb joia i coratge".

Hostal-Restaurant SANT MARTÍ DE MONTNEGRE

- Cuina típica catalana.
- Menjars de muntanya.
- Ambient familiar.
- Obert tot l'any.

Situat en un indret meravellós.
A 60 kms. de Barcelona. Camí a seguir:
Pista indicada, a la sortida de Sant Celoni,
en direcció a Girona. Tel. 867 11 41.

El millor record de LA VISITA DEL PAPA A CATALUNYA

Les adverses circumstàncies climatològiques impediren l'àmplia difusió dels NUMEROS EXTRAORDINARIS de "CATALUNYA CRISTIANA" dedicats a la visita del Papa.

"CATALUNYA CRISTIANA" ofereix a tothom el poder adquirir els TRES NUMEROS EXTRAORDINARIS al preu global de 150 ptes. Les comandes de més de 10 exemplars tindran el 20% de descompte.

Dirigiu-vos a: EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A.
C/. València, 244, 2on. - Barcelona-7
Tels. 215 27 39 - 215 27 84 - 215 28 05 - 215 24 33

VISITA PAPAL

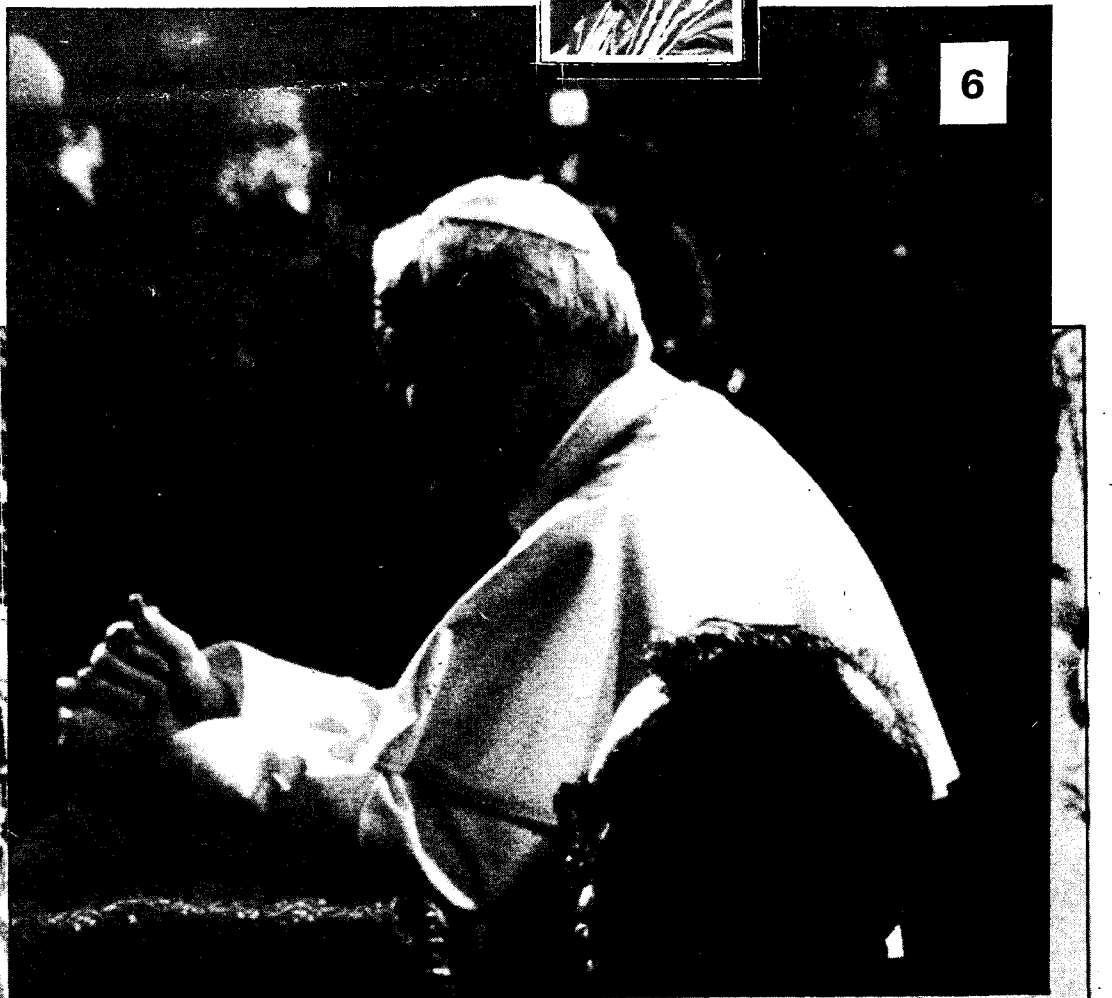
CATALUNYA
CRISTIANA 5

6 Tot i que hi havia un ambient de molta expectació i un cert bullici, el Sant Pare demostrà una gran capacitat d'abstracció i resà amb una devoció absoluta a la Mare de Déu de Montserrat. En aquesta instantània, el veiem en un moment de pregària amb l'abat de Montserrat, Cassià Just.

7 Un dels moments més entranyables de la visita del Papa a Montserrat, fou aquest en què resà davant la Moreneta.

Fotos: Eugenio, Albert Pont i Oss. Romano.

RESIDENCIA GERIÀTRICA "BONVIURE"

Per a aquelles persones que necessiten viure en un ambient familiar i tranquil. Estem a Horta en una torre amb jardí, habitacions soles, alimentació adequada a cada resident, calefacció, ascensor, sala de repòs, entreteniments, control sanitari i teràpia humana. Ens plau oferir-vos també estades per a caps de setmana, períodes de repòs i convallescència. Unicament per a 25 persones. Telèfon 427 44 53.

 la tenda experts en esports i camping

 la tenda

Pau Claris, 118
Telèfon 318 22 38
Barcelona-9

Plaça Eivissa, 6
Telèfon 229 01 80
Barcelona-32

Fabra i Puig, 11
Telèfon 311 23 55
Barcelona-30

Casanova, 8
Telèfon 872 23 12
Manresa

La Palma, 3
Telèfon 22 23 28
Lleida

VISITA PAPAL

Que Déu beneeixi les

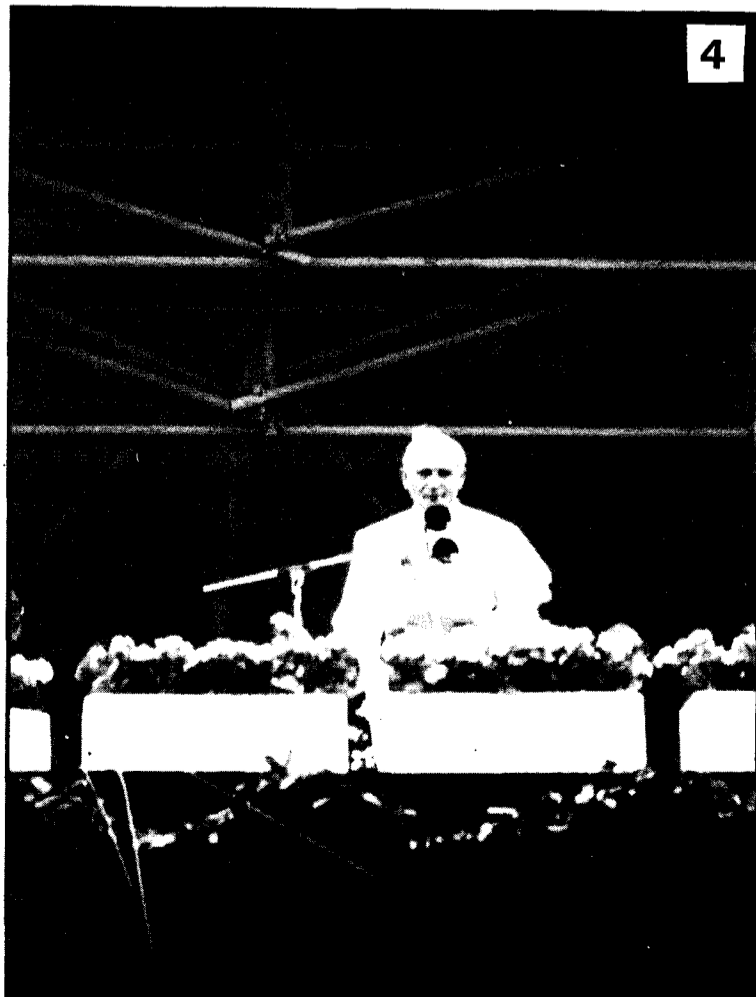

1 El "Papa-mòbil" es dirigeix al temple de la Sagrada Família amb un retard de dues hores, pel mal temps.

2 La Creu Roja aconsegueix perfectament la seva missió altruista.

3 El retard en la ruta, priva d'incloure una visita als malalts de l'Hospital de Sant Pau i fou breu l'estada al temple de Gaudí.

4 En el seu discurs a la Sagrada Família, va fer al·lusió al Pare Mañanet i a Gaudí, i s'adreçà també a les famílies. A continuació, hi hagué el rès de l'Angelus.

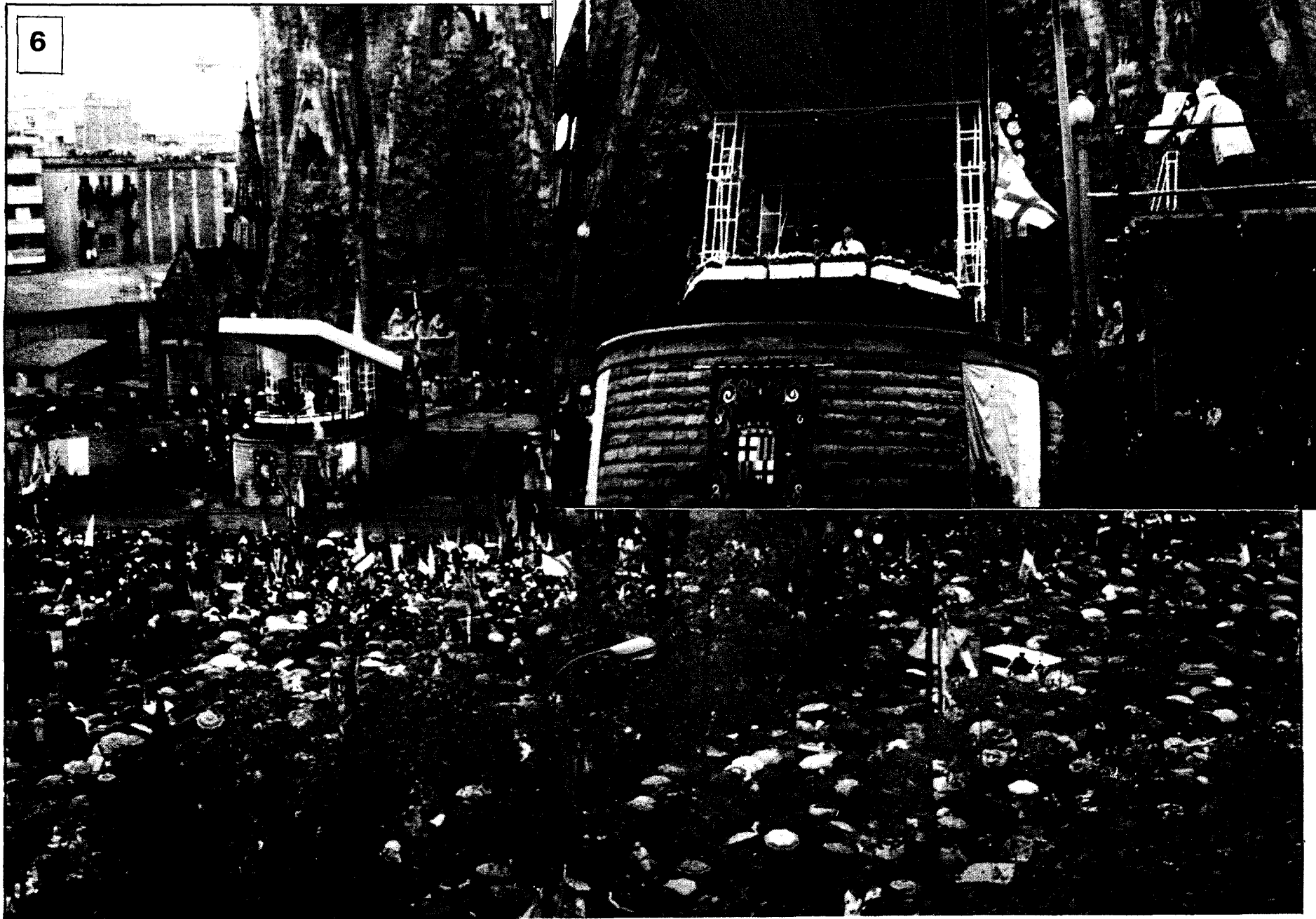
5

vostres famílies

5 Instantània en la qual s'observa la majestuositat i bellesa del temple de la Sagrada Família. El podium on es troba el Papa queda situat en un primer terme.

6 Una gran gernació, que suportà estoicament el vent i la pluja, escoltà atentament el missatge papal.

6

INSTITUT DE TEOLOGIA DE BARCELONA
Vinculat a la Facultat de Teologia de Barcelona

Diputació, 231

L'Institut de Teologia de Barcelona, amb motiu del X.^e aniversari de la seva fundació, el dilluns, dia 17 de novembre, a les 19 hores, organitza els següents actes:

Conferència: «Lenguaje y Teología» a càrrec del professor José M. Valverde, de la Universitat de Barcelona.
Concert pel «Quartet Sonor». Interpretarà: «Quartet n.º 2, opus 51», de Johannes Brahms i «Vistes al mar», del mestre E. Toldrà.

Barcelona, novembre de 1982

EL ROPERO MISIONAL DE SANTA TERESA DEL NIÑO JESUS

Invita a usted y familia a la

EXPOSICION

de los objetos destinados a las misiones

Día 21 de noviembre de 1982

Colegio de la Divina Pastora
BAILEN, 38 - BARCELONA

De 11 a 1'30 y de 4 a 7.

CASA TORRES

**TEIXITS
NOVETAT
SENYORA**

Passeig de Gràcia, 118

VISITA PAPAL

Primers viatges papals a Barcelona i Montserrat

Joan Pau II no serà el primer Papa que visiti Catalunya i més concretament Barcelona, sinó el tercer. I el segon que vagi a Montserrat.

Efectivament. Quan l'any 1409 el Concili de Pisa va depositar els dos papes en funcions, Gregori XII a Roma i Benet XIII a Avinyó, nomenant Alexandre VI, no s'acabava el Cisme d'Occident. Els destituïts no es resignaren i durant força temps, hi hagueren tres papes, fins que el Concili de Constança que reunia més cardenals que el de Pisa, resolgué la qüestió el 8 de novembre del 1417 elegint Martí V.

La vinguda del papa Luna

Benet XIII, o si voleu, Pedro Martínez de Luna, després del Concili de Pisa ja no tornà a Avinyó, sinó que vingué a Barcelona, i s'instal·là en el Palau Reial Major, cedit pel rei Martí.

Hi havia en aquells dies a la Ciutat Comtal el predicador Vicenç Ferrer, qui féu el panegíric de santa Eulàlia durant les festes religioses que, per a celebrar els èxits del primogènit reial, Martí el Jove, a Sicília, sobretot la victòria de Santluri s'efectuaven a la Catedral.

Sobtadament, però, Martí el Jove, rei de Sicília moria. Ningú no s'atrevia a comunicar-ho al seu pare, l'Humà. Benet XIII, camí de Barcelona ho sabé i encarregà a Vicenç Ferrer la difícil missió.

Calia fer menció a aquests antecedents per explicar, o justificar, el poc fervor oficial que despertà la vinguda de Benet XIII tingut, després, com anti-papa. Amb tot, el protocol fou solemne encara que, com diria un cronista, un xic aigualit.

Com de consuetud en aquells temps, la primera recepció es féu a la Creu Coberta, deixant la més solemne per quan, passat el Portal de Sant Antoni ja era dins la ciutat. D'aquest protocol o semblant, ja en parlarem.

El segon casament reial

Martí I estava desolat després de la mort del seu hereu. Els seus dignataris i el mateix Vicenç Ferrer, li aconsellaren unes segones núpcies —era vidu de Maria de Luna, parenta del Papa— i es casà amb Margarida de Prades. La cerimònia en la qual oficià Benet XIII se celebrà en la intimitat a causa del dol de la Cort. Vicenç Ferrer digué la missa de velacions.

El rei, però, no tingué des-

pendència d'aquest segon matrimoni acabant amb ell, com és sabut, la dinastia dels comtes-reis de Barcelona.

Després la història continua, com és conegut. Si hem fet aquesta somera referència ha estat per a millor situar el lector en les circumstàncies que motivaren la vinguda i estada del papa Luna a casa nostra.

Aquest Papa que segons Bernat Metge "no fa, ni ha fet res sinó per pahor", donà al rei Martí un Lignum Crucis dins d'un joell d'or, que l'Humà cedí a l'església del Pi. I fou aquest Papa, també, el primer en visitar Montserrat —el 21 de juny del 1410— acompanyat, com solia, de Vicenç Ferrer.

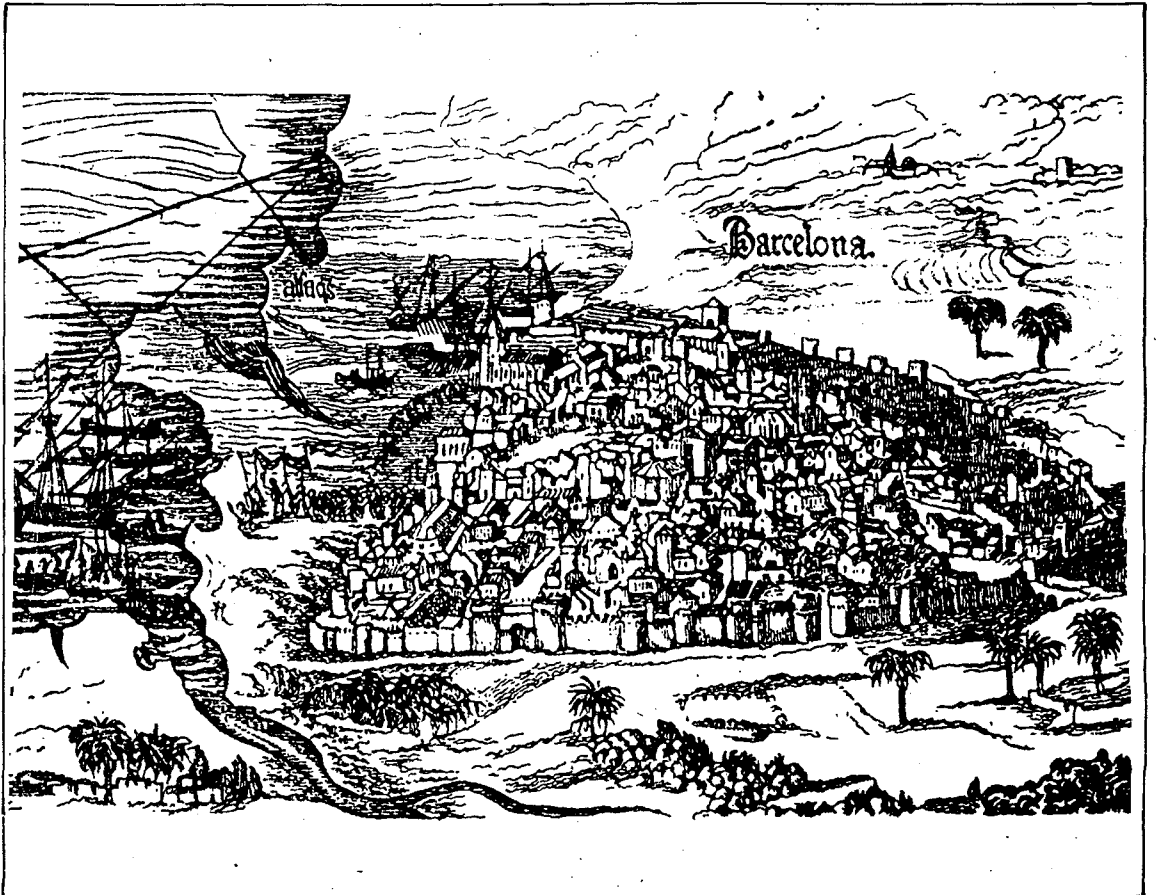
Saltem un segle

Un segle i escaig després —l'any 1522— era elevat al Pontificat Adrià d'Utrecht que havia estat preceptor de l'emperador Carles I. Coneixia el nostre país per haver ocupat el bisbat de Tortosa, la Regència i el càrrec de Gran Inquisidor, nomenat pel seu il·lustre alumne.

Aquest i altres personatges tingueren com a providencial la seva designació com a Papa. Els mateixos consellers de Barcelona deien de la "assumpció" i no "elevació" a la Seu de Pere; "ésser stada per divina inspiració e quasi miraculosa".

L'emperador volgué entrevistar-se amb el seu antic preceptor abans que aquest anés a Roma. Preparà l'entrevista per a ésser celebrada a Barcelona, assegurant-se que el nou Papa i el seu seguici poguessin passar per la baronia de Flix que pertanyia a Barcelona sense haver de pagar gabelles com en d'altres ocasions i que a la ciutat no hi mancava blat i ni altres queviures.

Encara més; demanava als consellers que volguessin dei-

Vista de Barcelona en el temps de la visita del papa Adrià VI. També aquí veiem un tàlem amb personatges sortint del Portal del Mar.

xar-li la galera de la Ciutat per acompanyar-lo a Roma, cosa a la qual accediren gustosament.

Costà força, però vingué

Les coses, com ara, es complicaven. Es deia que l'emperador no podia venir i que l'entrevista hauria de celebrar-se a Itàlia; a Barcelona hi havia uns brots de pesta... Les notícies eren contradictòries. Amb tot, els consellers regiraven papers per a veure quin protocol s'havia de seguir per a rebre un Papa i trobaren els antecedents de quan vingué Benet XIII.

Calia, però, modificar algunes coses car el Papa arribaria per mar. Així acorregué. Embarcà a Tarragona i arribà a Barcelona el 13 d'agost d'aquell any 1522.

Onze galeres, quatre bergantins i algunes naus més, fondejaren a la platja barcelonina, davant la Muralla del Mar. Adrià VI assabentat que l'emperador ho havia pogut venir a Barcelona, volia continuar el viatge, però veient hissades les banderes, preparats els consellers amb llurs gramalles i oint

les salves des dels baluards, accedí a desembarcar.

Amb tot no volgué utilitzar el pont preparat i guarnit amb domasos i preferí anar amb un esquif fins a la platja on acudiren corrents, els consellers i el cobriren amb el tàlem de brocats que tenien preparat.

Processionalment, precedida de creus i gonfanons, el bisbe portant la Vera Creu, el Papa dalt d'una mula sota el tàlem que duien, a peu, els consellers, la comitiva avançà pel Born, carrer de Montcada, places de la Llana, de l'Àngel i del Rei, arribà a la Catedral on Adrià VI descavalcà i beneí els fidels a dins del temple.

Durant tot el trajecte les campanes repicaven i Adrià VI, que vestia un gran mantell grana del que sortien els braços amb manegues de satí blanc i es cofava amb una birreta de vellut carmesí i un barret del mateix color, no cessava de beneir la gent, alternant les benediccions amb aspiracions d'un mocador amarat amb vingar que duia a posta, per evitar encomanar-se la pesta.

L'arquebisbe de Tarragona volia que es quedés a sopar i el Papa volgué prosseguir el viat-

ge; però es desfermà un temporal d'aigua quan anaven a embarcar i hagueren de refugiar-se al Portal del Forment, mentre les naus sortien mar endins esperant que amainés de pluja.

Adrià VI, no tingué més remei, doncs, que pernoctar a la casa del Virrei a la Rambla, on se celebrà un sopar de gala. La ciutat fou enllumenada i es tiraren molts coets, fins que a punta d'alba el Papa pogué reemprendre el viatge.

Un cronista massa breu

Els "Dietaris de la Generalitat" més concisos que no els de la Ciutat, despatxaven la notícia així: "Dimecres 6 d'agost. A les quatre de la tarda d'aquest dia arribà el nostre Sant Pare Adrià a Barcelona amb onze galeres, desembarcant prop del moll.

Dijous 7:- A la matinada d'aquest dia tornà a embarcar-se nostre Sant Pare, partint amb les expressades galeres i altres llenys cap a Roma".

Fent ruta cap a la Seu barcelonina

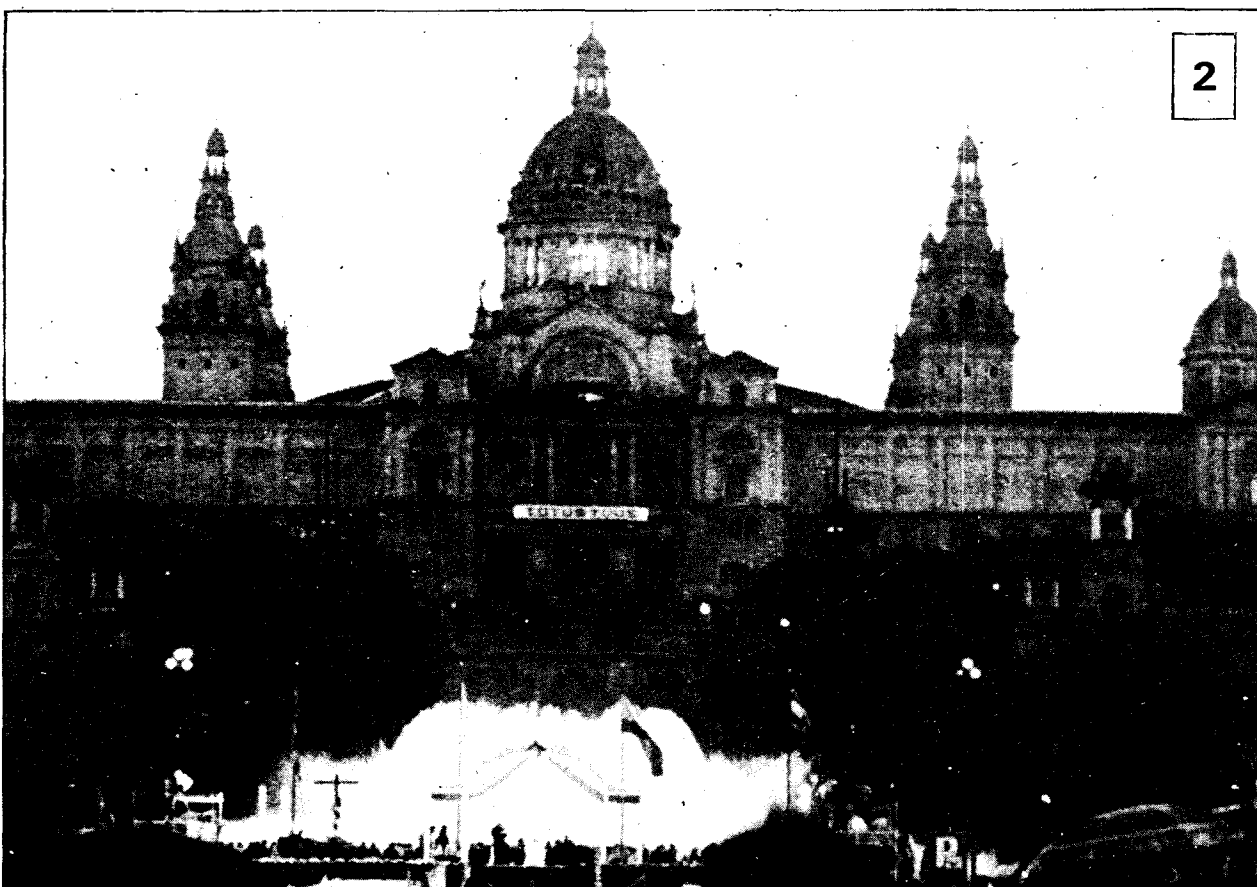
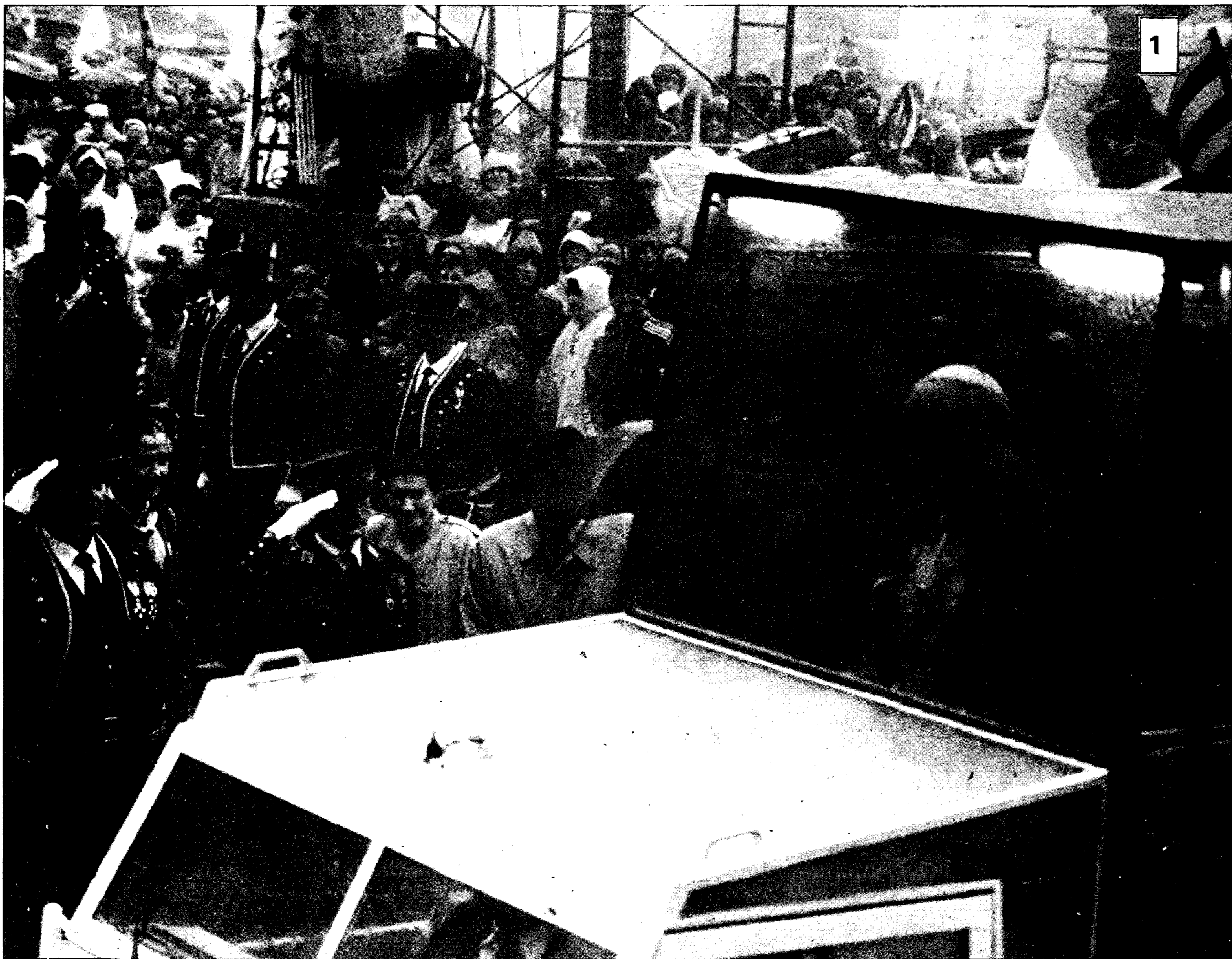
1 Els carrers de la ciutat eren xops d'aigua però més plens de gent per veure i aplaudir el Papa.

2 Senyeres catalanes, paperets de tots colors i entusiasme, rodeja i protegeix la figura del successor de Pere, que beneix a tothom.

3 Joan Pau II entra a la Seu barcelonina i es dirigeix a la cripta per pregar als peus de santa Eulàlia.

Trobada amb treballadors i empresaris a Montjuïc

1 Arribada a l'Avinguda de Maria Cristina. El Sant Pare saluda els fidels des del "Papa-mòbil". En primer terme s'observa la presència dels "Mossos d'Esquadra".

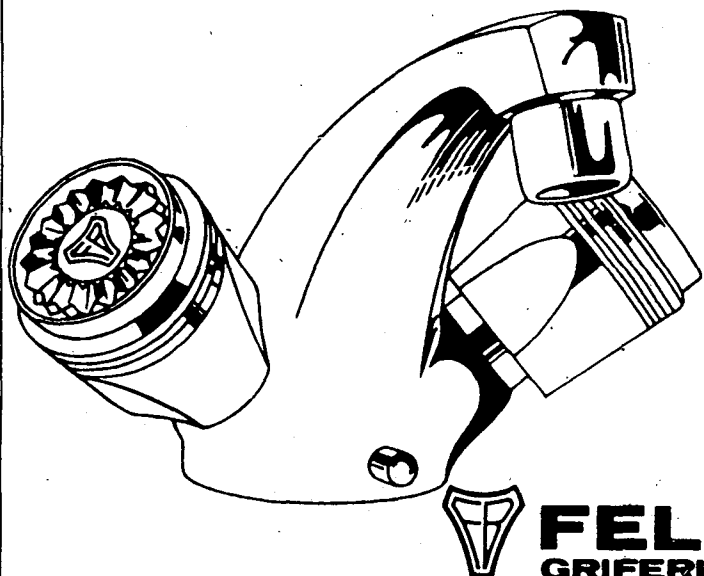
2 El recinte de Montjuïc fou un marc idoni per la trobada amb el món del treball. La pluja no deslluï un acte que va ser viscut amb molta intensitat per tots els assistents.

3 Joan Pau II i el Cardenal Jubany en una actitud reflexiva durant l'acte. Al fons, majestuoses, les fonts que un bon dia ideà l'arquitecte català Bohigas.

Trianón N

UNA GRIFERIA DE ALTA CALIDAD Y GRAN LUJO QUE SE SUMA A LOS YA ACREDITADOS MODELOS MARBO, CRISTALIA Y BLUE-STAR

Sr. Instalador:
Solicitenos
cuanta información
precise.

De venta
en almacenistas
de saneamiento.

FELIU BOETS. A.
GRIFERIA NOBLE

Avda. de Roma, 137. Tel. 253 83 20 BARCELONA 11

EDITORIAL REGINA

Edicions Litúrgiques

Agendes, dietaris i articles de pell

VENDA A LLIBRERIES I PAPERERIES

Mallorca, 87-89 • Barcelona 29

PEDRO ROVIRA
GRANDES VINOS Y BRANDY

NOU CAMP: LA FE

Vista parcial de l'altar on es concelebrà la missa.

El públic, dempeus, aplaudí afectuament l'entrada a l'estadi.

El públic adoptà en tot moment una actitud silenciosa i respectuosa.

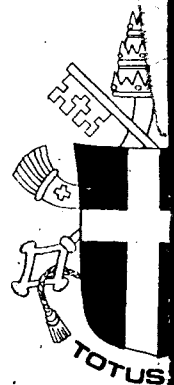
"La primera cosa que us demana el Papa es que adopteu davant la problemàtica humana actual actituds veritablement cristianes"

"S'ha de destruir les arrels de l'egoisme i del pecat que nia en cada cor"

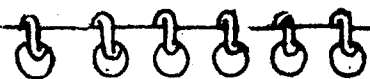
"El fill de l'Església ha de trobar en la seva fe la força i dinamisme per a corregir-se i confirmar-se cada dia en el bé"

"A l'escola hi ha d'haver el pa de la fe cristiana"

"L'Església és un poder espiritual que no ha d'immiscir-se en els afers polítics"

Malgrat el mal temps, el Nou Camp s'ompli de gom a gom per veure el Papa

Una gran sense est

Diumenge, dia set, a la tarda, el "Camp Nou" de Barcelona fou la gran catedral sense voltes, i per tant amb la inclemència d'una pluja constant, que aplegà la xifra de més de cent mil persones, vingudes de totes les comarques de Catalunya.

Potser el to més original de la magna celebració Eucarística que hi tingué lloc, fou el silenci, el respecte i la fe dels assistents, sense estridències de cap mena.

diumenge

Dia 14 de novembre
del 1982
Diumenge XXXIII
durant l'any
Cicle B / Color verd
A cura d'Alexandre
Olivar, O.S.B.

EL RETORN DEL SENYOR

Aquest és l'últim diumenge ordinari del temps litúrgic que anomenem "de durant l'any". Ens trobem en els dies que pertanyen a l'estació de l'any en què cauen les fulles, molts ocells emigren, els insectes i altres animals s'amaguen i sembla com si la natura s'adormís, gairebé com si morís, per tornar a ressuscitar a la pròxima primavera, durant la qual celebrarem altra vegada la solemnitat de Pasqua. Sensible a la natura, l'Església aprofita aquest diumenge (ja ho venia fent tradicionalment al final del temps de "després de la Pentecosta", abans de l'Advent) per recordar que la Revelació ens parla d'un acabament de la història, d'un misteriós final, no solament d'un final personal, quan s'esdevé la mort de cada individu, sinó, de més a més, d'un final general, en el qual els qui durant la seva vida hauran perseverat fidels i hauran confiat en la misericòrdia de Déu, participaran, d'una manera definitiva i eterna, de la glòria de nostre Senyor i salvador Jesucrist. Tal esperança és un element

de la fe que professem; i és així que diem en el Símbol de la fe: "Espero la resurrecció dels morts i la vida de la glòria". És una esperança que produeix una tensió, un estat d'ànim característic del cristià, que viu encuriós pensant com serà "la glòria dels fills de Déu" (Rom. 8, 18), glòria que s'ha de manifestar en nosaltres. Tensió, perquè el cristià viu amb el desig d'arribar a aquesta glòria amb la màxima capacitació possible, capacitació que pot créixer segons les obres que, cooperadors de la gràcia, duem a terme "mentre és de dia", puix que "ve la nit (de la mort) quan ningú no pot treballar" (Joan 9, 4). Tensió, perquè el cristià viu en la ignorància "del dia i de l'hora" d'aquest final, i això el fa estar vigilant. Tensió, finalment, perquè viu amb un temor sa davant d'un judici anunciat, i ¿qui no tem —no tant de Déu com de si mateix— quan sap que ha de presentar-se davant el tribunal del Jutge etern? ¿Qui hi ha que se senti segur del seu amor i n'estigui satisfet?

1 ELS PRECEDENTS PROFÈTICS DE LES PREDICCIONS ESCATOLÒGIQUES DE JESÚS

Aquesta pàgina pertany gairebé al final de la redacció original del llibre de Daniel. Tot el llibre profètic tenia per finalitat donar coratge perquè no defallissin en les proves de la persecució per part del rei de Síria Antíoc IV Epifanès (el que va motivar l'aixecament dels Macabeus al segle II abans de Crist). La pàgina que llegim avui, encara que hi siguin predites desgràcies com mai n'hi hagi hagut, conté, com a culminació de l'encoratjament que vol proporcionar el llibre de Daniel, les màximes promeses de consol i d'esperança. Les desgràcies seran tan terribles que caldrà una protecció extraordinària per part de Déu, expressada per la intervenció de Miquel, l'àngel de la guarda d'Israel. Se salvaran els qui tenen el nom escrit en el llibre de la vida; aquesta figura és un motiu escatològic (relatiu a les coses darreres que han de passar: això vol dir escatològic) i la retrobem en altres llocs de l'Esriptura, per exemple a Apocalípsi 3, 5, on la inscripció dels noms al llibre de la vida equival a què Crist reconeix els vencedors (els qui han perseverat) davant el Pare i els àngels (vegeu també Filip. 4, 3: els atletes de Jesucrist, vencedors, tenen el nom escrit en el llibre de la vida). Segueix una profecia sobre la resurrecció, sorprenent, perquè només té un sol paral·lel en l'Antic Testament, Isaïes 26, 19: "Els vostres morts tornaran a la vida, els seus cadàvers ressuscitaran; es despertaran, cridaran de joia, els qui habiten en tombes a la pols". Sorprenent resulta també la igualtat entre aquesta profecia de Daniel i la manera com Jesús preduí el judici final (compareu-ho sobretot amb Mateu 25, 46). Al llibre de la vida constaran els mèrits de cada un i els premis o la reprovació corresponents. Hi haurà una justícia i una recompensa per als qui hauran romàs fidels i per als qui hauran encoratjat i guiat el poble de Déu pel camí recte. La recompensa serà gloriosa i eterna.

Lectura del llibre del profeta Daniel

Dn 12: 1-3

En aquells dies, mentre jo, Daniel, plorava i estava de dol, vaig sentir aquestes paraules del Senyor: "En aquell temps es presentarà Miquel, comandant dels exèrcits celestials, que vetlla pels fills del teu poble; hi haurà un temps de desgràcies com no se n'havien vist des que existeixen les nacions fins aquell moment.

Però en aquell moment serà salvat el teu poble, tots els qui estaran inscrits en el llibre. La multitud dels qui dormen a la pols de la terra es desvetllarà, uns per a la vida eterna, altres per a la vergonya d'una reprovació eterna.

Els justos resplendiran com la llum del firmament, els qui hauran conduït el poble pel bon camí brillaran com els estels per sempre més".

SALM RESPONSORIAL

15: 5 i 8, 9-10, 11 (R.: 1)

Senyor, heretat meua i calze meu,
vós m'heu triat la possessió.
Sempre tinc present el Senyor,
amb ell a la dreta, mai no cauré.

R. Guardeu-me, Déu meu, en vós trobo refugi.

El meu cor se n'alegra i en faig festa tot jo,
fins el meu cor reposa confiat:

no abandonareu la meua vida ermig dels morts;
ni deixareu caure a la fossa el qui us estima. R.

M'ensenyareu el camí que duu a la vida:
joia i festa a desdir a la vostra presència;
al estat vostre, delícies per sempre. R.

2 L'ÚNIC I PERENNE SACRIFICI DE JESUCRIST

Aquesta nova pàgina de la Carta als cristians hebreus continua exposant la unitat i perennitat d'eficàcia del sacrifici de si mateix ofert al Pare per nostre Senyor Jesucrist com a representant de tota la humanitat. El que els cristians fan en les celebracions eucarístiques no són repeticions en el sentit literal de la paraula, de l'únic sacrifici de Crist, sinó que "cada vegada" (1 Cor. 11, 26) que fem l'eucaristia, ho fem en "comemoració seva", o sigui, ens traslladem sacramentalment a l'únic i perenne moment en què Jesucrist, Déu i home, subjecte, per tant, d'actes que trascendeixen la història (recordeu el que hem dit en els tres diumenges anteriors a propòsit de la lliçó segona), actes duts a terme en un procés històric, que l'autor de la Carta contempla ara com un sol acte. El gran i únic misteri, des de l'encarnació fins a la glorificació de Jesucrist a la dreta del Pare, va exercint la seva eficàcia fins que siguin "consagrats del tot i per sempre" els cridats a la santificació.

Lectura de la carta als cristians hebreus

He 10: 11-14, 18

Tots els sacerdots oficien diàriament i ofereixen sovint unes víctimes semblants, que mai no poden treure els pecats.

Però Jesucrist, després d'ofrir-se una sola vegada com a víctima pels pecats, s'ha assegut per sempre a la dreta de Déu, esperant que Déu faci dels seus enemics l'escambell dels seus peus. Amb una sola oblatió, ha consagrat del tot i per sempre els qui havien de ser santificats. Un cop Déu ha perdonat els pecats, ja no cal presentar cap més ofrena per obtenir-ne el perdó.

PUNTS DE REFLEXIÓ

1.— "Qui m'ha de judicar és el Senyor" (1 Cor. 4, 4) i no els homes. No he de témer res dels homes ni dels seus judicis. No obstant, serà bo que escolti prudentment i amb humilitat les observacions i les crítiques que em facin: potser és Déu que em parla a través dels homes i que prevé el meu judici.

2.— Qui ha de judicar és el Senyor i no jo. Qui sóc jo per judicar els altres? (cf. Rom. 14, 4; Jaume 4, 11). Potser em tocarà corregir un germà (un fill, un amic, un deixeble, un desconegut...). Ho he de fer amb la màxima objectivitat, habilitat i respecte i, no cal dir, amb precaució, perquè diu l'Esriptura: "No judiqueu res abans d'hora, fins que vindrà el Senyor, que il·luminarà tot allò que és cobert de tenebres, i manifestarà les intencions dels cors; aleshores cadascú rebrà de Déu l'elogi que mereixi" (1 Cor. 4, 5) i "Tots hem de compareixer davant del tribunal de Déu" (Rom. 14, 10).

3.— "Qui m'ha de judicar és Déu" i no jo a mi mateix. Moltes vegades, quan un s'autojudica, o augmenta el bé i cau en la vanaglòria, o tendeix a exagerar el mal i s'aclapara. L'Esriptura diu: "Humilieu-vos sota la mà poderosa de Déu a fi que us exalti al seu temps. Descarregueu en ell tota preocupació vostra (salm 54, 23), perquè ell té cura de vosaltres" (1 Pere, 5, 6-7).

3 LA SEGONA VINGUDA DEL FILL DE L'HOME

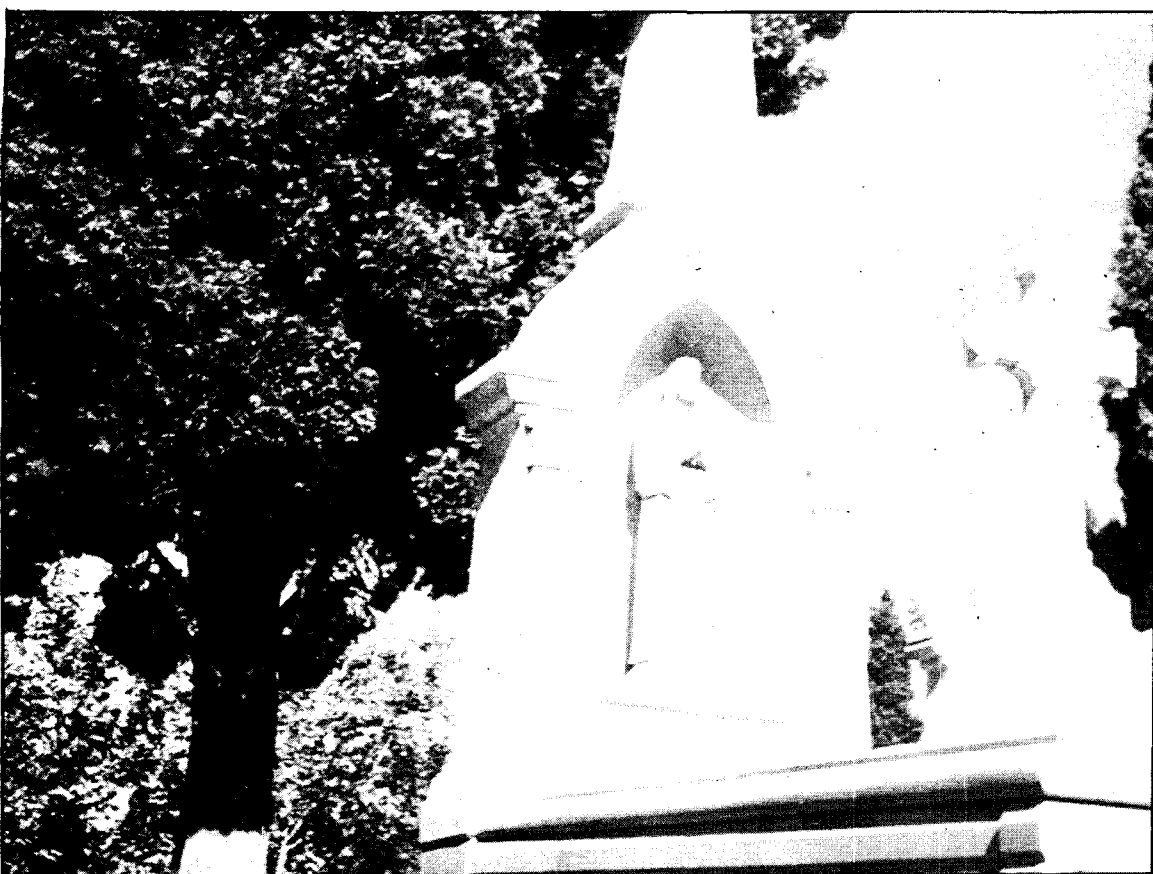
L'Evangeli d'avui és un fragment del llarg discurs escatològic que Jesús va pronunciar poc abans de la seva passió. Jesús hi parla amb termes i imatges apocalíptics, és a dir, tal com ho feien els escrits judaics anomenats "apocalipsis" (revelacions), els quals s'expressaven amb figures terrorífiques sobre el final de la història. Jesús s'acomoda a aquesta manera d'expressar-se i d'imaginar-se les coses entre els jueus, als quals, instruïts en els profetes, els era familiar aquest llenguatge figurat. Ja hem vist, a propòsit de la primera lectura, les relacions existents entre aquest Evangeli i els profetes Daniel i Isaïes. Podem comparar encara la primera frase de l'Evangeli amb Isaïes 13, 10: "El cel i els seus orions (estrelles) no faran resplendir la seva llum; el sol s'enfosquirà així que surti, la lluna no farà brillar la seva llum". El cel s'enfosquí i la terra tremolà quan Jesús morí a la creu (Mateu 27, 45 i 51); però ara Jesús es refereix a la fi de la història, fi iniciada amb la mort de Jesucrist. Precediran uns cataclismes que expressen la caducitat de les coses creades, perquè "el cel i la terra passaran", expressió oposada a qualsevol idea d'optimisme materialista. No passarà allò que té un valor etern, les paraules de Jesús. La reunió de tots els elegits, d'arreu del món, és un altre dels temes escatològics i expressa la constitució definitiva del Regne messiànic. El punt centric d'aquest Evangeli és la vinguda manifesta i gloriosa del Fill de l'home, Jesucrist. Pot haver-hi símptomes, personals o col·lectius, de la proximitat del Senyor, ara, ningú no en pot saber el moment: el Pare no ho ha confiat al Fill perquè ho reveli. També ignoren els homes, ordinàriament, el moment de la seva mort. Això és saludable, perquè obliga a vigilar constantment. ¿Què vol dir "no passarà aquesta generació sense que s'hagi acomplert to això"? De quina generació es tracta? Potser es refereix a aquella "generació perversa i adúltera" (Mateu 16, 4 i 12, 39), tan criticada per Jesús, dels jueus hipòcrites i durs de cor, en els quals s'anticiparà el judici de Déu (cf. Joan 3, 18). Bo és prevenir la vinguda del Senyor unint-nos a ell pels sagraments i la caritat, i avançant-nos al judici.

Evangeli segons sant Marc

Mc 13:24-32

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: "Després d'aquelles desgràcies, el sol s'enfosquirà, la lluna no farà claror, les estrelles aniran caient del cel i els estols que dominen allà dalt trontollaran. Llavors veuran venir el Fill de l'home sobre els núvols amb gran poder i amb gran majestat. Mentrestant enviarà els àngels per reunir els seus elegits, que vindran de tots quatre vents, des dels extrems més llunyans de la terra i del cel. Mireu la figuera i apreneu-ne la lliçó: quan les seves branques es tornen tendres i neixen les fulles, sabeu que l'estiu s'acosta. Igualment quan vosaltres veureu tot això, sapigueu que ell s'acosta, que ja és a les portes. Us dic amb tota veritat que no passarà aquesta generació sense que s'hagi complert tot això. El cel i la terra passaran, però les meves paraules no passaran. Ara, del dia i de l'hora, ningú no en sap res, ni tan sols els àngels ni el Fill; només ho sap el Pare".

homes i institucions

Novembre: Record dels que ens han precedit en la fe

Una pregària que podríem fer nostra

El mes de novembre és dedicat especialment als difunts per la nostra litúrgia. A Catalunya el culte als difunts ha estat sempre molt constant.

Però no sols nosaltres preguem pels morts. No som els únics en creure en la resurrecció. És un dels punts que més ens apropen, cristians i musulmans, tal com en dóna fe aquella bella pregària habitual en la comunitat musulmana pel ritus de la sepultura. Una pregària que podríem fer ben bé nostra.

fent camí

Un pòster simbòlic

Tinc el record, una mica esvaït pel temps, d'haver vist fixat en les parets d'alguna farmàcia o un lloc públic, un pòster (llavors se'n deia un quadre) en el qual es reflectien les figures d'un home vell, una noia que l'acompanyava, tal vegada la seva filla i la d'una monja, amb semblant trist, junt a un rètol que deia: "No hi ha llits".

Evidentment és tractava d'un gravat simbòlic destinat a desvetllar la generositat barcelonina i també d'altres ciutadans, envers l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

L'artista d'aquell cartell, que potser alguns recordaran, fou el pintor naturalista Joan Llimona (1860-1926), a qui encarregà la seva realització la Molt Il·lustre Administració de l'Hospital, una entitat d'arrels

medievals que acollí sempre malalts de tota mena, en especial menesterosos.

Aquest artista, un dels nostres millors pintors contemporanis, féu vibrar, amb la seva obra, el cor dels bons ciutadans que compregueren com estava la situació cara als pobres i necessitats.

En aquest Hospital de Sant Pau de tant llarga història hi fou preparat un espai on aterrà l'helicòpter que portava Joan Pau II a Barcelona, procedent de Montserrat.

Des d'aquesta institució catalana que tant de bé ha fet a tothom, s'acollí la figura del Pare de tots, donant-li la fervent i entusiasta benvinguda, com a preludi de totes les que rebé al llarg de la seva curta, però tan esperada, estada entre nosaltres.

Pietat Campmajó

Déu meu, Ell ha esdevingut

el vostre hoste

*Déu meu, aquest mort és el vostre servent,
fill del vostre servent, fill de la vostra serventa.
Vós el creàreu i el féreu viure.
Vós l'heu cridat,
i Vós el ressucitàreu.*

*Millor que ningú, Vós coneixeu els seus actes i el seu cor.
Veniu avui a intercedir per ell,
acolliu la nostra pregària.*

*Déu meu, si ha fet el bé,
retorneu-li el cent per u.
Si ha fet el mal,
sigueu indulgent amb ell.
Déu meu, ara és el vostre hoste
i ningú no acull millor que Vós.
Li cal la misericòrdia
i Vós no voleu castigar-lo.
Doneu força, oh Déu, a les seves paraules
quan serà jutjat.*

*No li infligiu penes que no pogués suportar.
Déu meu, no ens priveu pas de la recompensa que li donareu,
i feu que, com ell, res no ens separi de Vós.*

calendari

Diumenge, 14 de novembre. Setmana XXXIII del temps ordinari. Sant Josep Pignatelli, S.J. Sant Serapi, màrtir i santa Veneranda, verge i màrtir.
El sol surt a les 6,38 i es pon a les 4,33 (hora solar).

Dilluns, 15 de novembre. Sant Albert el Magne, bisbe doctor, sant Eugeni, arquebisbe i sant Leopold, emperador.

Dimarts, 16 de novembre. Santa Margarida d'Escòcia, reina; santa Gertrudis la Magna, verge i sant Edmond, bisbe.

Dimecres, 17 de novembre. Santa Isabel d'Hongria. Sant Gregori, taumaturg, bisbe, sant Iscle i santa Victòria, màrtirs.

Festa major a Conesa.

Dijous, 18 de novembre. Dedicació de la Catedral de Barcelona i de les Basíliques de Sant Pere i Sant Pau a Roma. Sant Aureli, màrtir.

Fira a Canillo.

Divendres, 19 de novembre. Sant Faust, diaca; Sant Crispí, bisbe i Sant Abdies, profeta.

Dissabte, 20 de novembre. Sant Fèlix de Valois, fundador i sant Benigne, bisbe.

Fira a Esterri.

l'Església celebra

14 de novembre. Diumenge de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera, Dn 12,1-3, S 15, segona, He 10,11-14.18, tercera, Mc 13,24-32.

15 de novembre. Dilluns de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera, Ap 1,1-4; 2,1-5a. S 1, segona, Lc 18,35-43.

15 de novembre. Dimarts de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera, Ap 3,1-6.14-22, S 14, segona, Lc 19,1-10.

17 de novembre. Dimecres de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera, Ap 4,1-11, S 150, segona, Lc 19,11-28.

18 de novembre. Dijous de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera, Ap 5,1-10, S 149, segona, Lc 19,41-44.

19 de novembre. Divendres de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera, Ap 10,8-11, S 118, segona, Lc 19,45-48.

20 de novembre. Dissabte de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera, Ap 11,4-12, S 143, segona, Lc 20,27-40.

ELS REMENCES

—Fa temps oferim una concòrdia als remences... per què es malbaratà? Per les intrigues del rei i la reina, només? No! També per culpa de les nostres, que feren desconfiar als remences i els posaren a l'aguait. La seva desconfiança i recel foren aprofitats pel rei i els remences, indecisos, veieren en ell una possibilitat de fer-se forts enfront nostre.

—El país està dividit. En benefici de qui? A qui beneficia la divisió? A qui perjudica? A qui perjudica la nostra curtedat de mires. A qui si no a les institucions que diem voler defensar?

—Qui s'ha tornat foll?

—Els homes del general de Catalunya?

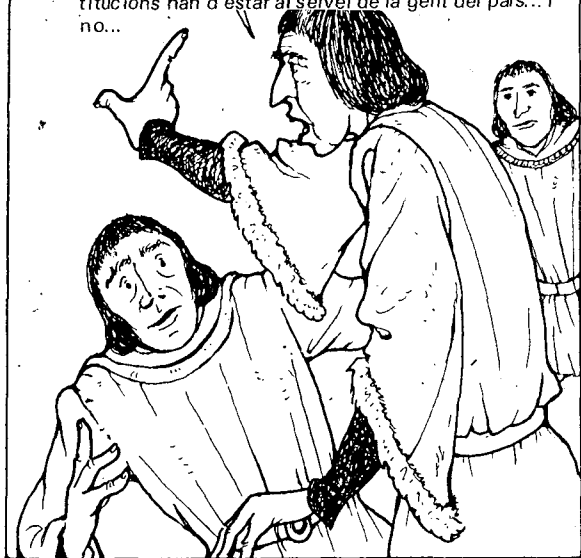
—El rei?

—La reina tancada a la Força de Girona amb el seu fill Ferran?

—Els remences?

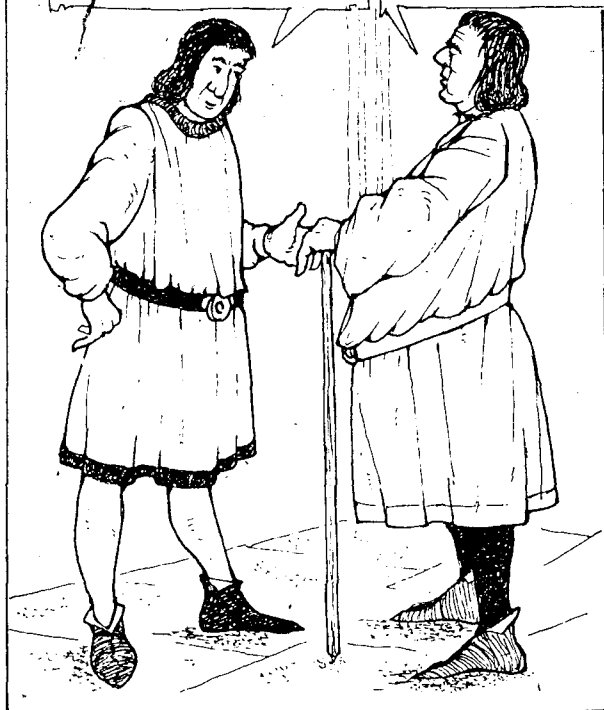
—La noblesa amb els seus interessos?

—No fem la guerra. Si fem la guerra esdevenim, cegats pels nostres interessos, part interessada i deixem l'arbitratge en mans del rei. Les nostres institucions han d'estar al servei de la gent del país... i no...

—Només cal donar l'ordre i el compte de Pallars sortirà cap a Girona.

—La reina Joana s'haurà de rendir malgrat l'ajuda d'alguns remences de Verntallat.

A Barcelona, la Diputació del General té un exercit comandat per Hug Roger de Pallars. Disposat a posar setge a Girona.

Hi ha qui predica la mesura i convida a la reflexió.

Tot és inútil... La reacció és fulminant. La Diputació del General potser massa evolucionada creia que ella havia superat el poder de la Monarquia i que, dipositària de la corona, podia oferir-la a qui només acceptés les seves condicions.

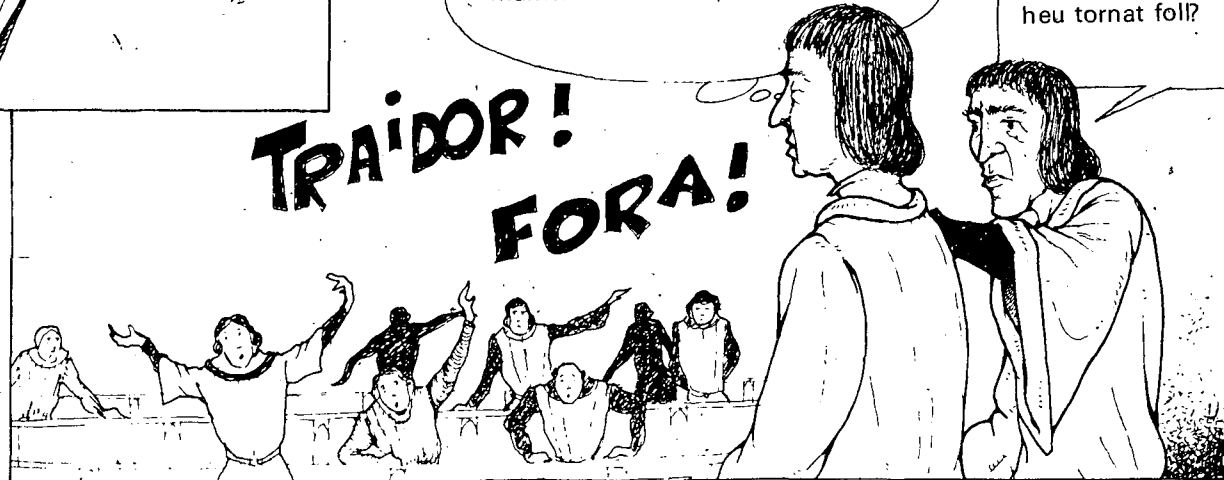
ES INTOLERABLE!

—Bé! Vosaltres mateixos. Callo i marxo.

—Però... Que us heu tornat foll?

**TRAIDOR!
FORA!**

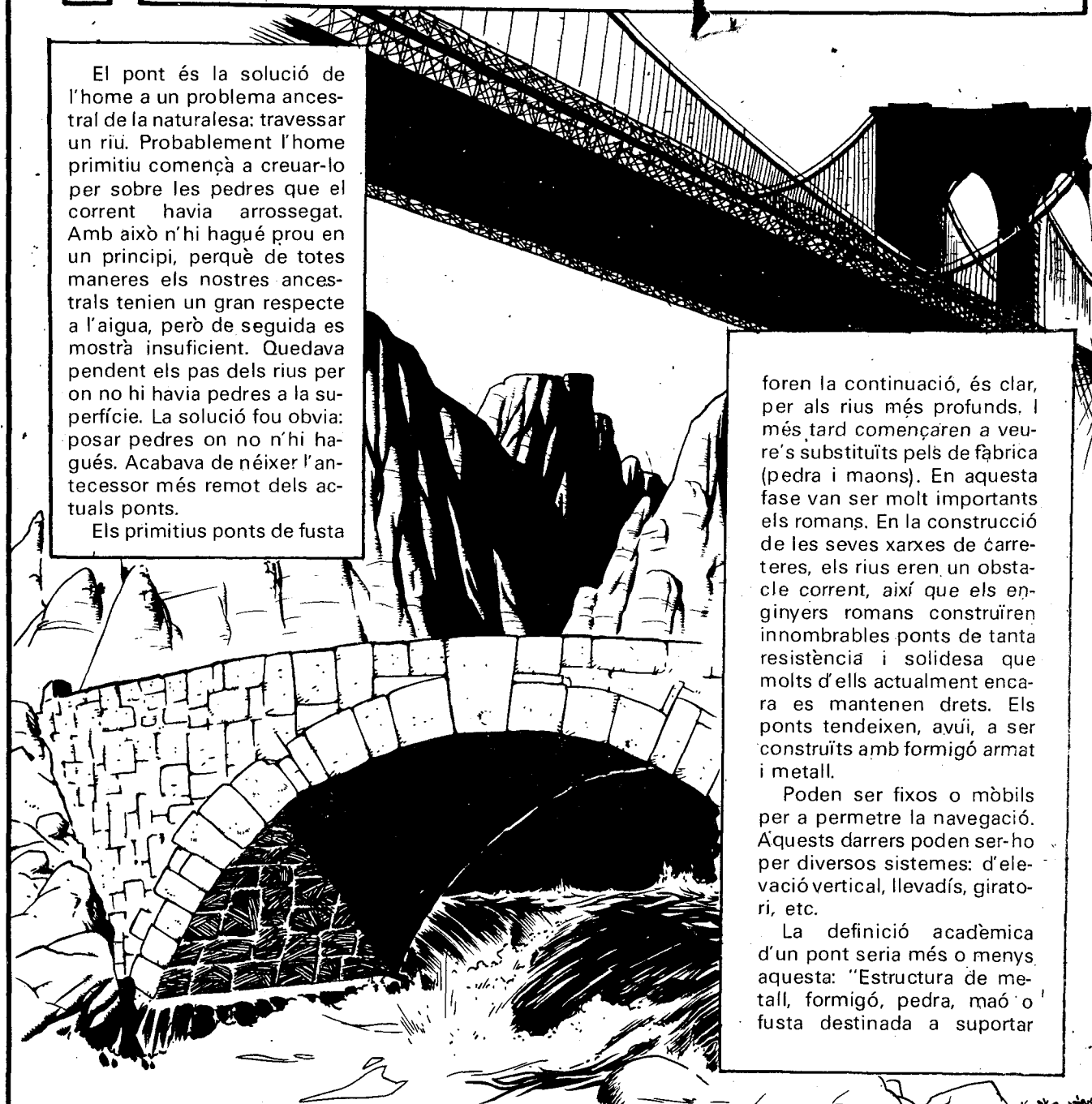

EL PONT

Comi Mercuris

El pont és la solució de l'home a un problema ancestral de la naturalesa: travessar un riu. Probablement l'home primitiu començà a creuar-lo per sobre les pedres que el corrent havia arrossegat. Amb això n'hi hagué prou en un principi, perquè de totes maneres els nostres ancestrals tenien un gran respecte a l'aigua, però de seguida es mostrà insuficient. Quedava pendent els pas dels rius per on no hi havia pedres a la superfície. La solució fou obvia: posar pedres on no n'hi hagués. Acabava de néixer l'antecessor més remot dels actuals ponts.

Els primitius ponts de fusta

foren la continuació, és clar, per als rius més profunds. I més tard començaren a veure's substituïts pels de fàbrica (pedra i maons). En aquesta fase van ser molt importants els romans. En la construcció de les seves xarxes de carreteres, els rius eren un obstacle corrent, així que els enginyers romans construïren innombrables ponts de tanta resistència i solidesa que molts d'ells actualment encara es mantenen drets. Els ponts tendeixen, avui, a ser construïts amb formigó armat i metall.

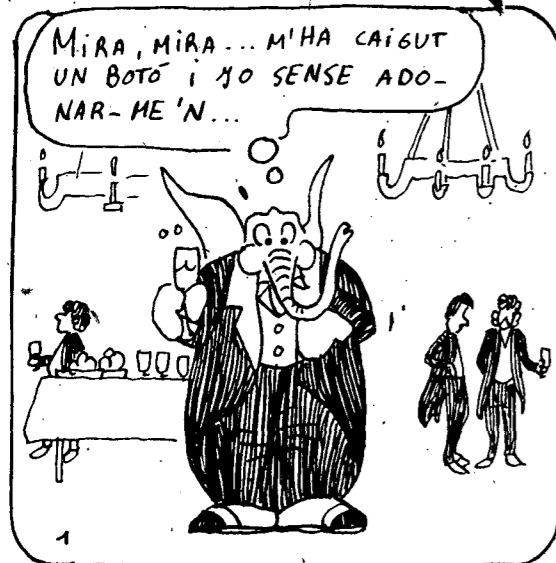
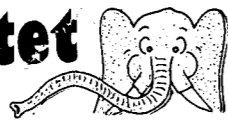
Poden ser fixos o mòbils per a permetre la navegació. Aquests darrers poden ser-ho per diversos sistemes: d'elevació vertical, llevadís, giratori, etc.

La definició acadèmica d'un pont seria més o menys aquesta: "Estructura de metall, formigó, pedra, maó o fusta destinada a suportar

càrregues i que es construeix per a salvar un obstacle, com un riu o una depressió o bé per a passar d'un nivell a un altre.

Els ponts consten d'uns trams que salven les obertures i que es recolzen sobre pilastres, suports o estreps. La seva construcció exigeix una tècnica complexa ja que ha de tenir en compte tant el seu assentament com els factors externs (gel, vents, etc.) com la resistència al pes dels que el transiten (recordeu els ponts de les autopistes o de les vies fèrries).

Entreteniments

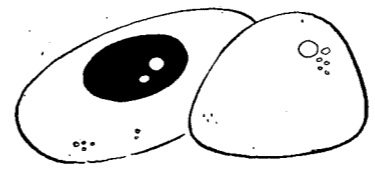
Escriure correctament aquestes paraules mal escrites.

ESMURZAR

ÀRAP

PANALLETS

PLURANT

XINO

ESTÀ PLUVENT

NÚBUL

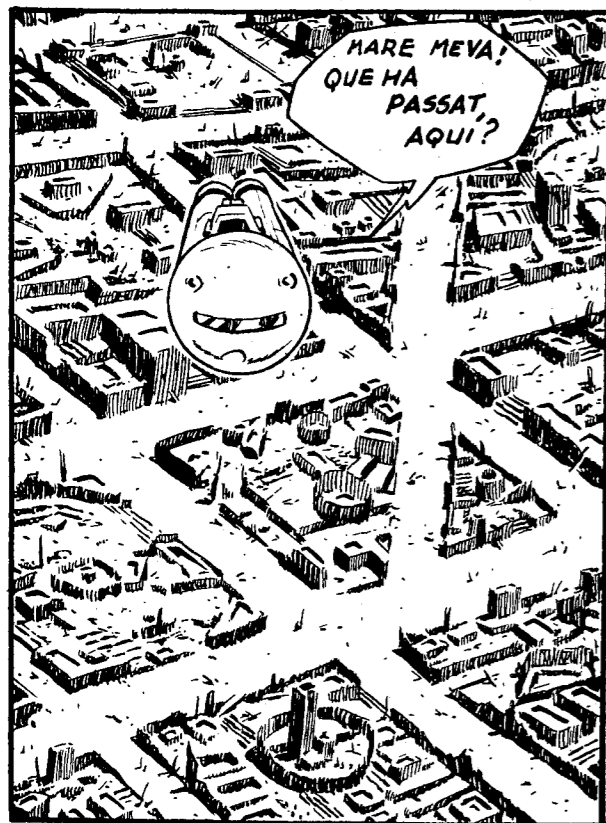

NEBAR

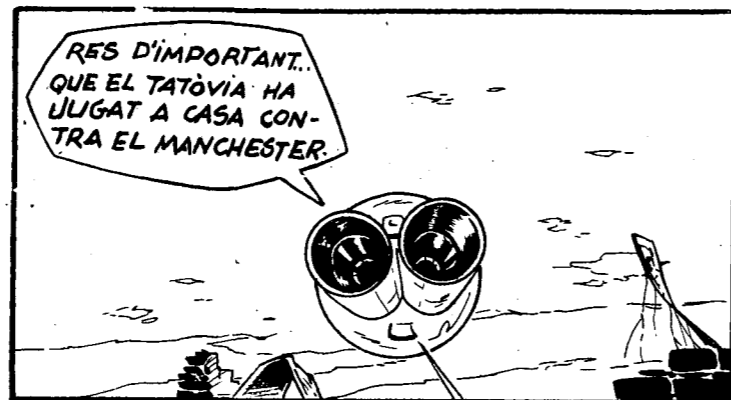

SABI

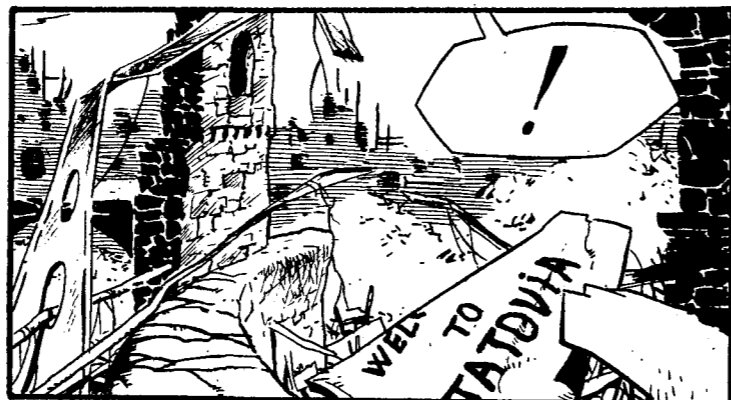
Sot: Esmurzar, Arab, panallets, plorant, xines, està plovent, núvol, savi i nevar.

HARE MEVA!
QUE HA
PASSAT
AQUI?

RES D'IMPORTANT...
QUE EL TATOVIA HA
LLIGAT A CASA CON-
TRA EL MANCHESTER.

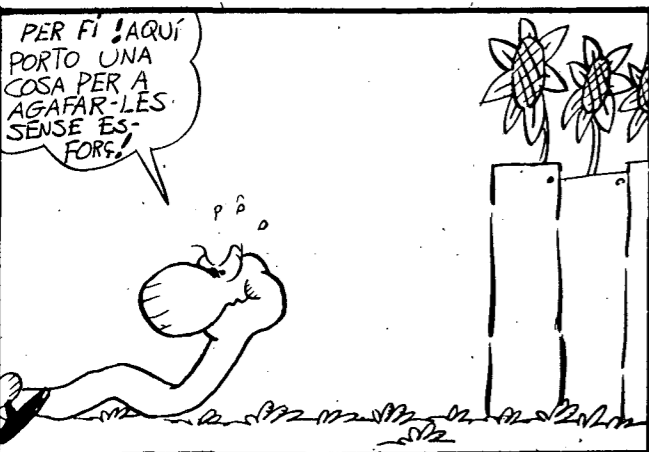
VATUA L'OLLA A
PRESSIO! HAN RO-
DEJAT EL CAMP
DE GIRA-SOLS
AMB UNA
TANCA!

LLAVORS,
ADEU
LLAVORS!

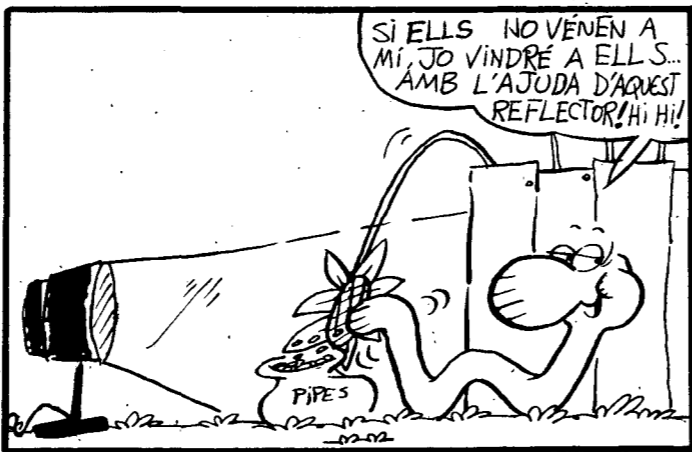

SI NO TROBO UNA SO-
LUCIO NO PODRE AGA-
FAR MES LLAVORS.
EM SEMBLA QUE
JA HO TINC!

Alfons Malins

PER FI! AQUI
PORTO UNA
COSA PER A
AGAFAR-LES
SENSE ES-
FORÇ!

SI ELLS NO VENEN A
MI, JO VINDRE A ELLS...
AMB L'AJUDA D'AQUEST
REFLECTOR! HI HI!

Avet Set esllips per a nenes i nens

L'EIXERIT

ANY II

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

125

Adéu, Joan Pau!!!

Renoi... i que bonic va ser! Encara ara, hi ha moments que, aclucant els ulls, em sembla veure aquella multitud de gent i més gent donant la benvinguda al Papa quan entrà al Camp. Era meravellós! Fantàstic! Fabulós! Crits, cants i voleiar de banderoles. I ell... amb el seu vestit blanc, saludant i somrient a tots. Era bonic, eh!

Després, aquell silenci imponent, escoltant la Paraula de Jesús, i el comentari que en feia el Sant Pare, successor de l'Apòstol Sant Pere, com a Cap visible de l'Església Universal de Jesús. (Això ens ho explicà mossén Josep a la catequesi eh!).

Jo pensava en l'alegria; que tindria Jesús veient-nos aplegats tants i tants seguidors seus. Pensava... (bé, se m'acudia), que el cel deu ser una mica com era aquella celebració plena de joia i de festa, i de lloança a Déu que ens estima com a fills i ens té preparada per a tots la Festa Eterna del cel.

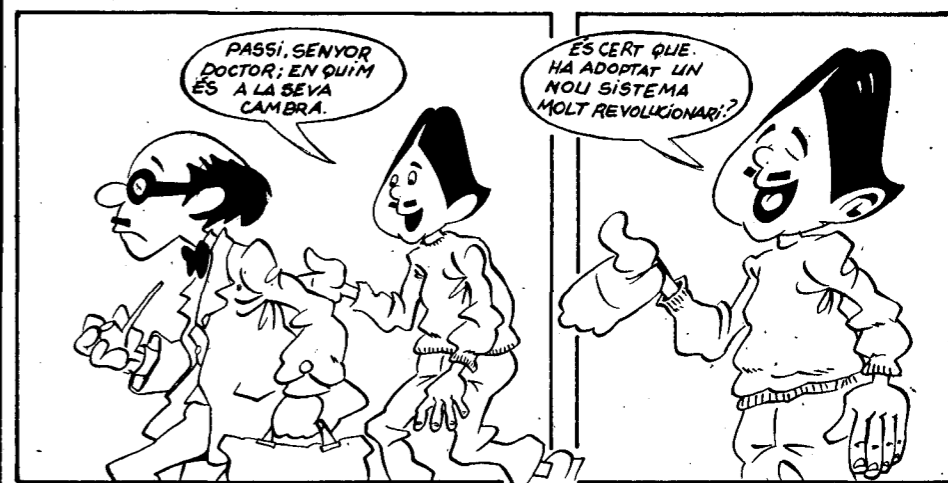
A cua d'ull mirava la mare. Em semblà que més d'una llàgrima li lliscava cara avall. El pare, engrescat, aplaudia amb entusiasme. Jo també aplaudia, cridava, feia voleiar la banderola.

M'hauria agradat poder parlar amb el Sant Pare, i dir-li: Tots, tots els eixerits i eixerides t'estimem molt i molt.

Adéu, Joan Pau, estimat amic de tothom!

L'EIXERIT

En Joan i en Quim

Avet Set — Avet Set — Avet Set

“Ludovic” i el seu domat exèrcit de massapà

per M. Dolors Canela i Barrabeig

—Estic de pas, solament roman-
dré uns dies. Veig que arregla unes
botes...

—Sí! però no guanyo ni un ral.
En sentir aquells mots ell ràpi-
dament canvià de conversa mentre
pensava:

—Aquest ofici no m'interessa.
En Ludovic no va tardar gaire
temps a assabentar-se que hi havia
una gran quantitat d'oficis. Com és
ara manyans, mestre d'obres, fus-
ters... Però, un dia va conèixer el de
mariner.

—M'agradaria ésser mariner. Per
poder anar a terres llunyanes; me
n'aniria mar endins per aconseguir
obrir noves muralles i en aquest
novell horitzó descobrir que encara
no s'han esgotat les rialles... Això
és un somni; però...

En aquells moments estava rode-
jat per un miratge irreal.

—He sentit el teu ressó, sense
volar he sabut el teu incansable
desig —li digué el cigne.

—Oh! Quina blancor més nítida
es desprèn del teu cos. D'on vens?

—Del país del marbre —li res-
pongué el cigne— t'agradaria veu-
re'l: contemplar els seus formosos
paisatges, els veïns les contrades...

—Sí! En aquest país que visc,
sols hi ha persecucions, infamies...

encara no he acabat de conèixer
totes les coses d'aquesta terra; en-
cara em manca veure'n una part per
poder dir: “Visca... Visca... per
arreu, ja no em queda res per
explorar.

—Doncs, anem! Que ho veuràs...
En Ludovic embadocat per tan
subtils paraules, pujà damunt l'es-

quena del cigne i aquest amb una
gran finor començà a enlairar-se i
cada vegada anava a més gran
velocitat. No obstant, el nin no
sentia cap esgarrifança, al contrari,
disfrutava en veure aquella immen-
sitat de cel, unes vegades blaqui-
nós, d'altres blavenc... rogenic...
grisós...

—Bon dia!
—Bon dia cigonya —li digué el
cigne—.

—Viatjant pel firmament?
—Sí! És captivador veure les
seves inexplicables meravelles —
respongué Ludovic tot satisfet.

—Doncs, vigileu! —assegurà la
cigonya— podria ser que fóssiu
capturats.

—No!
—Asserena't —esmentà la ci-
gonya aviat arribarem al país del
marbre, allí tot és diferent.

—Però, mentrestant aquest fre-
nesí que tinc m'empresona sense
poder fer-hi res.

Mentre volaven, a mesura que
s'anaven apropant al “país del
Marbre”. En Ludovic va començar a
percebre que en aquella esplanada
de terreny no hi havia cap casa, sinó
que només hi existien pomposes
masies. Les de la part nord se

(Continuarà.)

L'Evangelí del diumenge

Jesús ens parla

Un dia, Jesús, servint-se de la
manera de parlar oriental, plena de
comparances i símbols, els digué:
“Vindrà un dia que el món tal com
ara és i el contemplem, s'acabarà.
Aleshores el Fill de l'Home es mani-
festarà amb gran poder i majestat.

Tots els qui hauran estat fidels
seguidors seus s'aplegaran al seu
voltant’.

Els digué una comparança: “Mi-
reu la figuera i apreneu-ne la lliçó:
quan les seves branques es tornen
tendres i neixen les fulles, sabeu
que l'estiu s'acosta. Igualment vo-
saltres quan veureu tot això, sapi-
gueu que Ell s'acosta, que ja és a les
portes. Us dic de veritat que no
passarà aquesta generació humana
sense que s'hagi acomplert tot això.
El cel i la terra passaran, però les
meves paraules no passaràn.

Ara, del dia i de l'hora, ningú no
en sap res, ni els àngels, ni jo;
només ho sap el Pare’.

1. — El món, com ara és, amb coses bones i dolentes, s'acabarà. Jesús, al davant de tots els homes i dones que hauran estat bons, es manifestarà gloriósament. Quan això passarà, només Déu ho sap.

2. — Jesús, amb la seva resurrecció ha vençut ja el pecat, el mal i la mort. Aleshores es veurà que han estat vençuts per sempre i del tot.

3. — Els que s'hauran esforçat per obrar el bé, units a la vida eterna i a la glòria de Jesús ressuscitat, seran feliços per sempre.

Cançoner

EL XALET

Poc mogut Pop. suïssa.

A dalt de la mun - ta - nya hi ha -
cresc.

vi - a un vell xa - let Mur blanc sostre amb her-
bei, da - vant la por - ta un tronc re - vell. A

dalt de la mun - ta - nya hi ha - vi - a un vell xa - let.

A dalt de la muntanya — caigué el vell xalet.
La neu i el rocam — units el van enderrocar.
A dalt de la muntanya — caigué el vell xalet.
A dalt de la muntanya, — quan Jan tornà al xalet,
plorà de tot son cor — sobre la fi del seu amor.
A dalt de la muntanya, — quan Jan tornà al xalet.
A dalt de la muntanya — hi hagué un nou xalet,
car Jan, amb cor galant, — el va bastir millor que abans.
A dalt de la muntanya — hi hagué un nou xalet.

Avet Set eslips per a nenes i nens

Avet Set — eslips per a nenes i nens

la bíblia a l'abast

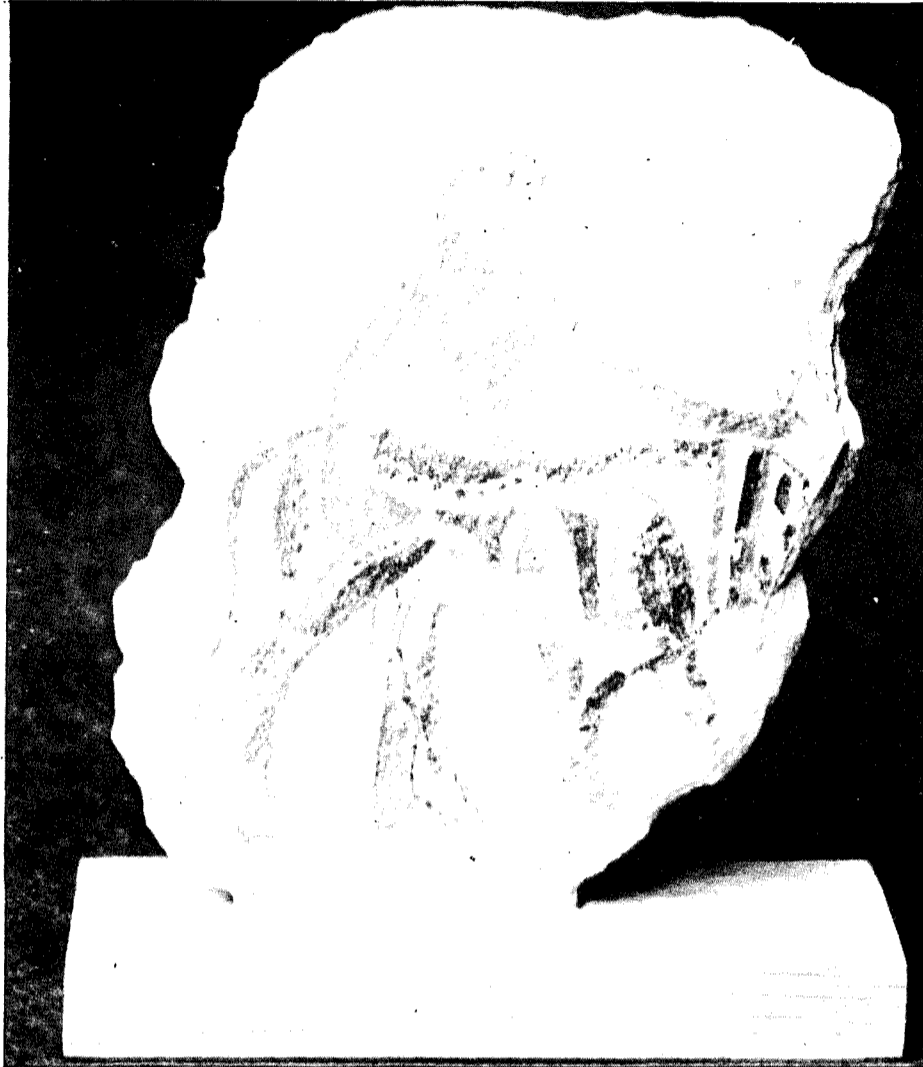
L'oblació que ens ha consagrat a tots

(He 10:11-14.18)

La carta als cristians hebreus és realment una gran homilia sobre el sacerdocí de Jesús i al mateix temps és també la carta magna del sacerdocí de tots els cristians. Fent constantment el contrapunt entre el sacerdocí levític i el de Crist, l'autor ens ajuda a descobrir la joiosa novetat de la Nova Aliança instaurada amb el sacrifici de Jesús. **Amb una sola oblació, ha consagrat del tot i per sempre els qui havien de ser santificats (v. 14).**

Entre la humanitat i Déu s'estenia el vel de la separació

El ritualisme extern únicament era vàlid per a consagrar el qui rebia la unció sacerdotal. Unicament ell podia entrar en el santuari i encara una vegada a l'any. I l'any següent calia repetir, com cada any, la mateixa cerimònia, perquè el sacerdocí de l'antiga aliança i els sacrificis que oferia **eren tan sols una ombra d'aquest culte renovat i no la realitat mateixa** (vv. 1 ss.). La lluita contra el pecat era un etern començar de nou. Després de l'esforç realitzat, tant el sacerdot com el poble, es trobaven amb la mateixa trista realitat a les mans. Seguien essencialment com abans: homes pecadors, amb el pecat enganxat al més íntim de la naturalesa humana. **Aquells sacrificis tornaven a recordar-los cada any que eren pecadors** (v. 3s.). Entre la humanitat i Déu s'estenia el vel de la separació. A un costat —el de Déu—, hi havia el sagrat, representat pel santuari —el "fànum"—, i a l'altre costat —el dels homes— hi havia el profà, el que està enfront del "fànum". Tots els esforços de la humanitat no havien bastat per traspasar el vel de separació. L'única cosa que aconseguien era apropar algú al sagrat, segregant-lo de la resta dels homes. Però no hi havia res ni ningú que fos capaç

d'una transformació tal que li permetés, ni que fos a títol personal, passar la barrera cap al lloc de Déu. Així el pecat s'anava perpetuant en la vida de la humanitat i sobretot constituïa la seva mort.

Jesús obrà la transformació

Crist és el que trenca aquesta divi-

sió. Llegiu, si us plau en el v. 10: **A nosaltres ens ha santificat l'ofrena del cos de Jesucrist, feta una vegada per sempre per complir aquesta voluntat de Déu, que ens salva.** Per això, a la mort de Jesús, **el cortinatge d'entrada al santuari s'esquinçà en dos trossos de dalt a baix** (vegeu Mt 27:51 i paral·lels). El sagrat i el profà

havien desaparegut. Ara l'home seia a la dreta de Déu (v. 12). La mort-resurrecció de Jesús havien obrat la transformació —la consagració— de la humanitat (v. 14), que restava per sempre el lloc de l'habitable de Déu. I contràriament a la Llei antiga, aquesta consagració no s'havia fet segregant ningú per acostar-lo a Déu, sinó que era el mateix Fill que, fent-se home, entrava de ple dins de la humanitat i, avançant pel camí del sofriment i de l'obediència, complia del tot la voluntat de Déu fins a arribar a la immolació del seu propi cos. Ja no calien altres sacrificis. **Un cop Déu ha perdonat els pecats, ja no cal presentar cap més ofrena per obtenir-ne el perdó** (v. 18). Era el compliment del que havia profetitzat Jeremies: la nova aliança que Déu havia de concloure amb el seu poble consistia en posar la llei de Déu en l'interior de la humanitat i escriure-la en els seus cors (Jer 31-31ss.). Per primera vegada i d'una manera definitiva, la salvació de la humanitat brotava de dins mateix del cor d'un home, Jesús, el cap de la humanitat redimida.

La transformació de la humanitat obrada per la mort-resurrecció de Jesús arriba a cadascun de nosaltres a través del baptisme. És pel baptisme que som incorporats a Jesucrist, als seus misteris i a la seva vida i participem així no sols del seu sacrifici sinó també del seu sacerdocí. És el fonament de la nostra confiança i l'exigència de la nostra fe. **Tenim un gran sacerdot a la casa de Déu. Per tant, presentem-nos-hi amb tota la fe d'un cor que no enganya, ja que el nostre cos ha estat rentat amb l'aigua pura del baptisme i els nostres cors, netejats de tota consciència de culpa. Mantinguem ferma l'esperança que ens dona la fe que professem** (vv. 21-23).

Josep M. Aragonès

Per una catequesi sobre la vocació (VI)

12.- Reaccions davant el fet de la crisi de vocacions

Per afrontar la crisi de vocacions religioses i sacerdotals, hom ha intentat prendre diferents mesures. Per tal de fer més fàcil i atractiva la vida religiosa, hi ha hagut comunitats i ordes que han cregut que havien d'adaptar-se més a les formes del món actual. Semblantment hi ha hagut clergues que pels mateixos motius han opinat que era convenient, per no dir necessari, "secularitzar" en certa manera l'estament clerical. Tot això, en molts casos, ha portat amb si el perill de desnaturalitzar l'estat de vida religiosa i de desfigurar la faç veritable, quan no elements essencials, de la vida dels clergues, els quals, vulgues no vulgues, igual que els religiosos, han format i formaran probablement sempre, com una casta, deguda al caràcter extraordinari de la vida de

consagració especial a Déu, la qual contrasta amb el restant de la societat, encara que no deixin de formar-ne part, d'aquesta societat en què viuen, malgrat que alguns religiosos, els monjos, per exemple, se'n distancien en certa manera. Hom no pot deixar de constatar que certs mètodes o sistemes novament adoptats per a la formació dels seminaristes, per exemple, no han donat òptims resultats. Igualment els convents i monestirs que han fet concessions al moviment de dessacralització imperant en determinades mentalitats, amb vista a una conformació (benintencionada) al món, han incorregut en una crisi d'identitat no sempre superada, oblidant que la vida religiosa, particularment la monàstica, suposa essencialment una diferenciació i un apartament de la vida del segle. Per a adonar-nos d'això basta recordar que molts dels religiosos promotors de tals adaptacions secularitzadores han acabat abandonant, ells mateixos, la vida religiosa. És fatal per

a un religiós i per a un sacerdot estar contínuament sotmès a una crisi d'identitat. La vida de total consagració a Déu és difícil; voler fer-la fàcil és desnaturalitzar-la, falsificar-la.

Ara bé, els joves, amb la perspicàcia que sovint demostren tenir, s'adonen de l'existència d'aquestes crisis d'identitat; perceben quan un monestir, un orde, una congregació, uns clergues es prenen la seva vocació seriósament o no, menen una vida religiosa autèntica i es prenen el seu ministeri amb veritable responsabilitat o no ho fan així. El jove que se senti cridat a la vida monàstica, posem per cas, tindrà dificultat, quan no repugnància, d'entrar en un monestir, en el qual, per bones que siguin moltes de les persones que integren la comunitat, hi ha, per altra banda, un cert nombre de monjos que manifestament no observen les formes bàsiques de la vida monàstica, aquelles precisament que atreuen el jove candidat a ser monjo;

entre aquestes formes d'observança monàstica, hi ha l'estabilitat i permanència en el monestir, la separació del món a què hem al·ludit, el silenci, una determinada austeritat de vida i una pobresa, un fervor i una dignitat en la pregària comuna, i altres. Si algú troba que això no pertany a la mateixa essència de la vida religiosa, ja que es tracta només de formes, que pensi que, malgrat tot, formen l'ambientació indispensable d'aquesta vida i en són l'expressió natural, de manera que la seva absència acusa la inexistència del veritable esperit religiós, el qual, si hi és, es manifestarà necessàriament, espontàniament, naturalment en les formes corresponents i irradiarà la llum de Crist, perquè "no és possible d'amagar una ciutat posada dalt d'una muntanya" (Mateu 5, 14). És un fet demostrat que els monestirs més observants solen ser els qui tenen actualment més vocacions.

A. Olivari

INVERTEIXI

Inverteixi per l'interès.

El 12% anual que es converteix en el 18% utilitzant les desgravacions fiscals i pagable per trimestres.

La nova emissió de Cèdules Hipotecàries de "la Caixa" li ofereix una important renda trimestral i la possibilitat de recuperar la seva inversió en el moment que vostè vulgui gràcies a la cotització borsària de les Cèdules o, més fàcil encara, a les finestretes de "la Caixa".

Però si prefereix invertir pel capital, inverteixi.

Inverteixi aquesta pàgina.

"LA CAIXA" LI DÓNA UN BON EXEMPLE

Si inverteix	Aconsegueix	I totes aquestes	Amb aquest
500.000 Ptes.	aquests interessos	Desgravacions	rendiment total
	cada any		
El 1. ^{er} any	50.400 Ptes.	75.000 de desgravació IRPF i 9.600 de retenció recuperable	135.000 Ptes.
El 2. ^{on} any	50.400 Ptes.	9.600 retenció recuperable	60.000 Ptes.
El 3. ^{er} any	50.400 Ptes.	9.600 retenció recuperable	60.000 Ptes.
TOTAL	151.200 Ptes.	103.800 Ptes.	255.000 Ptes.

A totes les oficines de "la Caixa" hi ha un fulletó de l'emissió.

12% 15% 18% 3,465

Interès Abonaments trimestrals Desgravació Fiscal Rendiment amb desgravacions Anys Amortització

CAIXA DE PENSIONS
"la Caixa"

Inverteixi aquesta pàgina.

una renda trimestral, inverteixi. Si al final en lloc d'un capital prefereix "la Caixa".

més fàcil encara, a les finestres de cotització borsària de les Cèdules o moment que vulgui gràcies a la pot recuperar la seva inversió en el i la seva liquiditat garantida perquè

"la Caixa" té també el 15% de desgravació fiscal La inversió en Cèdules Hipotecàries de 3.er 4.ta i 5.^è any de l'emissió. I sense retencions. que li donen un bon capital pagable a partir del emissió de Cèdules Hipotecàries de "la Caixa" Pel capital que pot aconseguir amb la nova

2 NOVES EMISSIONS DE CÈDULES HIPOTECÀRIES TAN SECUR COM ESTAR I TAN RENDIBLE COM INVERTIR

Si inverteix	Aconsegueix el 3. ^{er} any	El 4. ^{ta} any	El 5. ^è any
1.000.000	1.375.000	1.520.000	1.675.000

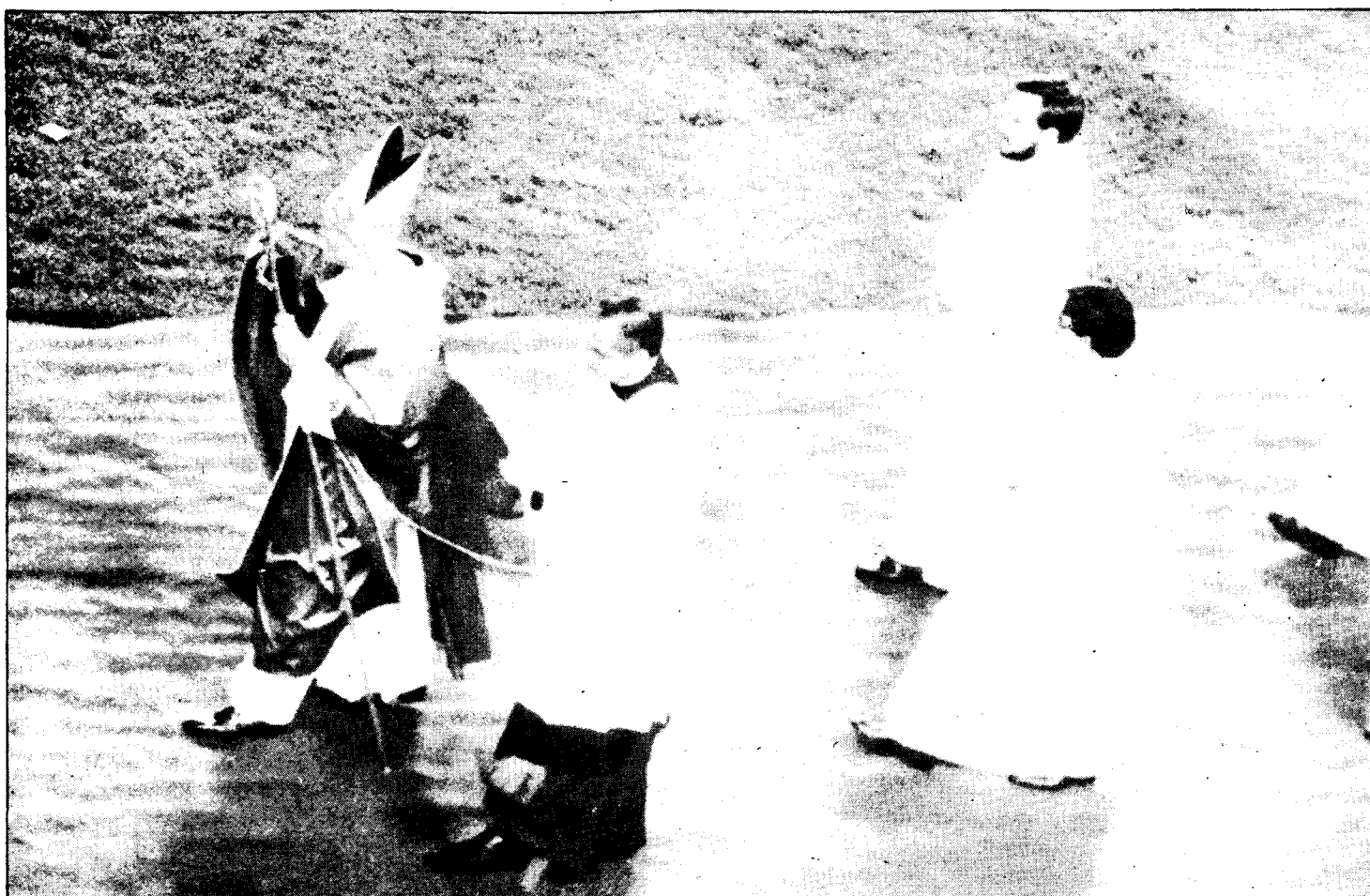
UN ALTRE BON EXEMPLE DE "LA CAIXA"

Inverteixi pel capital.

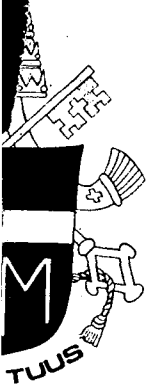
INVERTEIXI

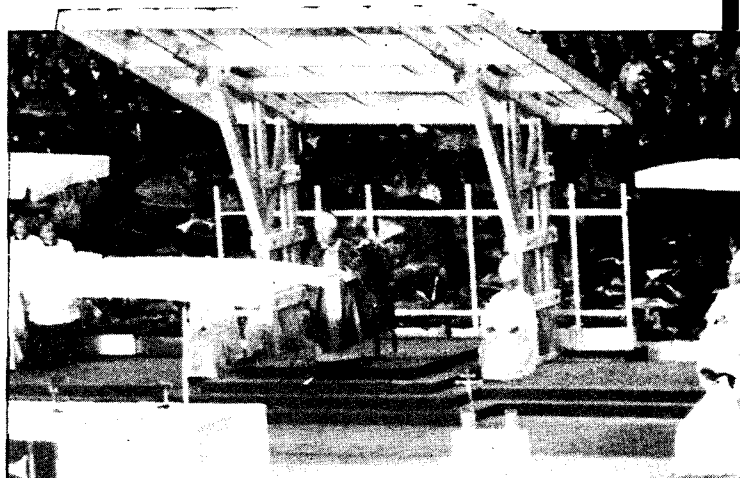
DE TOT UN POBLE

...ent els Mossos d'Esquadra quan Moment en què Joan Pau II entra al Nou Camp. L'entusiasme era indescriptible. Hi havia moltes persones que l'esperaven des de feia unes quantes hores.

*"Que les lleis i costums no girin l'esquena al sentit transcendent de la vida"
L'Església ha estat constituïda per Crist i no podem pretendre fer-la segons els nostres criteris personals"
"El cristià haurà d'estar a primera fila com a testimoni de la veritat, honestat i justícia"
"Mai no podran oblidar els cristians que han de ser ferment i ànima de la societat"*

Moment en què Joan Pau II llegeix l'homília.

celebració ridències

La dignitat de la litúrgia, el cant popular d'uns 200 cors al que s'hi unia moltes vegades la massa, i el discurs del Papa -sempre contundent, persuasiu i clar- sobre el lloc i funció del cristià en una societat pluralista, són les notes i característiques que quedaran en el cor de molts catalans com a record del pas d'un papa, Joan Pau II, pel nostre país.

Francesc Gamissans

La pluja no igualí la fe del clergat de Catalunya

Missatge als Bisbes

"Heu de servir la veritat sense ambigüitats"

Estimats germans de l'Episcopat.

1.— Al començament del meu viatge apostòlic a Espanya tinc el goig de celebrar l'encontre que en totes les meves pelegrinacions ha ocupat un lloc destacat: el de qui per misteriosos dissenys de la Providència és Cap del Col·legi Episcopal (cf. *Lumen gentium*, 22; *Christus Dominus*, 3) amb els seus germans, membres del mateix col·legi i d'una determinada Conferència Episcopal.

El moment que vivim reproduceix idealment aquells en els quals Pere s'aixeca enmig dels germans (cf. He 1, 15) o "amb els onze" (cf. He 2, 14), o exhorta els ancians, anànt ell mateix, a pasturar el ramat de Déu (cf. 1 Pe 5, 1). Aquest moment és per al successor de Pere un temps fort de la seva missió com a "principi i fonament perpetu i visible d'unitat, tant dels bisbes com de la multitud de fidels (*Lumen gentium*, 23).

2.— L'apòstol sant Joan s'adreçava als "àngels" de les set Esglésies d'Àsia, és a dir, a les mateixes Esglésies, per a desitjar-les-hi "la gràcia i la pau de part del qui era i del que ve..." "i de Jesucrist, el testimoni veritable" (*Ap 1, 4-5*). Jo també vull adreçar, en la persona dels seus bisbes, una salutació nascuda del fons del cor a cada una de les 65 Esglésies a Espanya. (...)

3.— **Dispensadors de la gràcia.** "Els bisbes, pregant i treballant pel seu poble, difonen de moltes maneres i amb abundància la plenitud de la santedat de Crist" (*Lumen gentium*, 26).

Aquesta funció de santificador és inherent a la missió dels bisbes. Ell per vocació són "perfectors" (cf. *Christus Dominus*, 15). És a dir, el bisbe és algú que, madurant en la vida evangèlica i en la imitació de Jesucrist, arrossega a altres i els ajuda a caminar vers la mateixa maduresa. O, més precisament algú que, amb l'exemple i el testimoni, la paraula, l'oració i els sacraments comunica a altres la plenitud de la vida en Crist que mira de tenir en si mateix.

D'ells s'espera —Déu i l'Església ho esperen!— que "posin interès en fomentar la santedat dels seus clergues, dels religiosos i laics" sabent que per això "estan obligats a donar exemple de santedat en la caritat, humilitat i senzillesa de vida" (*Christus Dominus*, 15). (...)

4.— **La diaconia episcopal.** "Aquest encàrrec que el Senyor confia als pastors del seu poble és un veritable servei, que en la Sagrada Escripura se'n diu amb tota propietat **diaconia**, o sigui, ministeri", llegim en la mateixa *Lumen gentium* (n. 24).

Els pares de l'Església, els grans mestres espirituals com sant Joan d'Avila, Luis de Granada, i tants d'altres; els autèntics teòlegs d'ahir i d'avui, tots han sabut treure de l'Evangeli el substancial ensenyament de Crist sobre el servei pastoral. (...)

5.— **Mestres i predicadors.** "Entre els principals oficis dels bisbes —llegim també en la *Lumen gentium*— es destaca la predicació de l'Evangeli" (n. 25). És una característica de l'eclesiologia del Vaticà II aquesta prioritat donada a la tasca episcopal de la predicació. Perquè els bisbes, afegeix el Concili, "són pregoners de la fe, que guanyen nous deixebles per a Crist i són els mestres autèntics, o sigui, els que estan dotats de l'autoritat de Crist, que prediquen al poble que els ha estat encomanat la fe que ha de ser creguda...: quan ensenyen en comunió amb el romà Pontífex han de ser respectats per tots com a testimonis de la veritat divina i catòlica" (*ibid.*).

El poble de Déu té necessitat de bisbes ben conscients d'aquesta missió i assidus en ella. Els creients per a progressar en la seva fe; els que dubten o es desorienten, per a trobar fermesa i seguretat; els que potser s'allunyaren, per a tornar a viure la seva adhesió al Senyor.

El bisbe ha de prestar aquest servei a la veritat i a la fe cristiana sense ambigüitats. M'alegra per això que aquest servei a la fe, com a objectiu prioritari de la vostra Conferència pels pròxims anys, hagi estat elegit com a tema per les vostres darreres assemblees plenàries.

A aquest fi, part important de la funció episcopal consistirà avui en aplicar correctament, sense desvia-

cions per defecte o per excés, les ensenyances de l'últim Concili Ecumènic. Tenint en compte les indicacions aportades pels documents pontificis posteriors i especialment d'aquells que són com el fruit dels treballs de cada Sínode dels Bisbes.

Sense angoixes, serenament, però amb viva consciència d'un deure unit a la missió rebuda de Déu i segellada amb la consagració sacramental, cada bisbe ha de deixar-se interrogar interiorment per aquells actes en els quals es tradueix aquest deure: l'atenció, esperit de fe i d'amor amb que anuncia la Paraula de Déu; la importància donada a les cartes pastorals, procurant fer-les, a més de substancials, adaptades al llenguatge de l'home d'avui, comprensibles i atractives; la manera com utilitza els mitjans de comunicació social, perquè siguin veritables multiplicadors de la seva paraula humana i vehicle de la Paraula de Déu; les relacions que manté amb els teòlegs, ja sigui per animar-los, ja sigui, si fos necessari, per ajudar-los a rectificar eventuais desviacions. (...)

Conseqüentment no podeu oblidar-vos de les publicacions de caràcter teològic i moral, que tan influeixen en la fe del poble.

Sé que sentiu la responsabilitat d'acomplir aquesta comesa. Se que vetlleu també per a garantir la sana doctrina en la catequesi i en els textos escolars de religió. No us canseu de lluitar. D'aquesta sol·licitud en depèn en bona part la formació cristiana dels joves i adults. (...)

Perquè els cristians no poden deixar a un costat la seva fe a l'hora de col·laborar en la construcció de la ciutat temporal. Han de fer sentir la seva veu, coherent amb els valors en els quals creuen i respectuosa amb les conviccions dels altres. N'hi ha prou pensar en la defensa i protecció de la vida des de la seva concepció, en l'estabilitat del matrimoni i de la família, en la llibertat d'ensenyament i en el dret a rebre instrucció religiosa a les escoles, en la promoció dels valors que moralitzen la vida pública, en la implantació de la justícia en les relacions laborals. (...)

MEDICUS MUNDI

(Organització no Governamental d'assistència tècnico-sanitària en el Tercer Món)

Necessita personal ja alliberat de les seves ocupacions professionals, que desitgi col·laborar en activitats voluntàries i gratuïtes amb responsabilitat.

Les professions que en principi interessarien, són:

- 1.- Bibliotecàries.
- 2.- Tècnics de classificació i arxiu (fotografia, diapositives, etc.)
- 3.- Periodistes i escriptors.
- 4.- Dibuixants.
- 5.- Experts en propaganda i publicitat.
- 6.- Traductors.

No és indispensable la possessió de títol. L'experiència acumulada és igualment útil.

És indiferent sexe i edat.

Els interessats poden dirigir-se a les nostres oficines del carrer del Rosselló, 223 (Fòrum Vergés), els dilluns i dimecres de 6 a 8 de la tarda.

ESCOLA PRÀCTICA PER A NOIS-ES DIFÍCILS

Programes personalitzats per a nois-es amb intel·ligència límit o amb predomini d'aptituds pràctiques que no encaixin a les escoles normals. Cultura mínima i ocupacions adaptades.

T. 317 79 78 de 5 a 7.

i Canta y camina!

DIEZ CANCIONES
SOBRE DIEZ PENSAMIENTOS
DE JUAN PABLO II

Mercedes Gil canta temas de Alejandro Carrero

Succé l'11 d'agost del 1979

Uns nois anaren sota el balcó del Sant Pare per fer-li una cantada amb les seves guitarres i cançons. Ell tragué el cap i els digué: Amb paraules de Sant Agustí us dono una consigna: "Tu, canta i camina!"

"Es tracta de deu preciosos poemes musicals la lletra dels quals ha estat escrita a partir de paraules de Joan Pau II, pronunciades en allocucions a Roma i en viatges pastorals. Els arranjaments musicals de M.A. Verona i l'extraordinària interpretació, fan d'aquesta iniciativa discogràfica, la primera sobre el viatge de Joan Pau a Espanya, un esplèndid homenatge i una bona iniciativa preparatòria de la visita del primer Papa que ve a Espanya".

(Diari "YA" - 17-VI-82)

De venda en llibreries i cases discogràfiques. El dia 7 es vendrà en els llocs en el que se celebrarà l'encontre del Papa amb el poble.

Gradesco SELECTIVITAT

ENSENYAMENT UNIVERSITARI

Alumnes de COU i estrangers
(Imparteix el curs GRADESCO)

- 95 aprovats últimes convocatòries.
 - Professorat especialitzat en aquest tipus d'ensenyament.
 - Totes les optatives (Ciències i lletres).
 - Gabinet Psicopedagògic d'Orientació Universitària.
- Últims dies d'inscripció a Pau Clarís, 153, pral.
(De 10 a 13 i de 18 a 20.) (València-Mallorca.)

Acte de la Sagrada Família

“L'Església es la llar universal de la família de Déu”

Estimats barcelonins i espanyols tots:

Verge de Montserrat! Temple de la Sagrada Família!

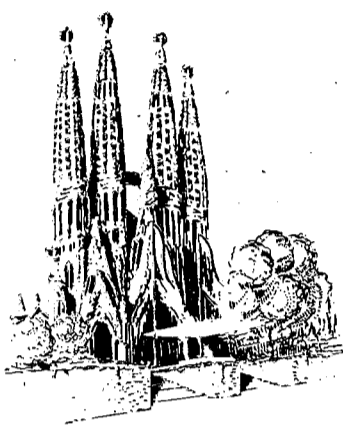
Visitant avui aquests dos llocs tan estimats per vosaltres, tinc la grata impressió de respirar la genuïna religiositat cristiana, tan antiga com les seves arrels i sempre fresca en les seves manifestacions, que dóna vigoria a l'esperit propi d'aquesta ciutat comtal i de tot Catalunya.

Allà dalt, a Montserrat, Maria continua acceptant, en el silenci confident dels que acudeixen a Ella el risc providencial d'oferir el seu si virginal, acatant la voluntat de Déu Pare, per tal que els homes renovin sense parar els cors a imatge del seu Fill Jesús i sota l'alec creador de l'Esperit. Maria, Verge i Mare, present en tants santuaris, dóna bressol i sojorn de salvació a la nova humanitat restaurada en Crist, l'Església, els fills de la qual “no neixen de

llinatge humà, ni per impuls de la carn ni per voler d'home, sinó que neixen de Déu” (cfr. Jn 1, 13). També vosaltres que m'escolteu, heu nascut de Déu. Sou fills de Maria! Sí, perquè l'Església és la llar universal de la família de Déu, és la vostra llar.

D'aquesta realitat meravellosa vol ser expressió visible aquest magnífic temple de la Sagrada Família de Barcelona, degut a la inspiració d'una ànima particularment sensible a tot allò eclesial com el pare Josep Mañanet i Vives i obra d'art del genial mestre Antoni Gaudí. Realitat misteriosa, però veritable, perquè Barcelona ha sabut donar vigència a aquesta vocació familiar, mitjançant la unitat de fe i la comunió de vida que animen les tasques quotidianes dels seus habitants.

“Cap i Casal” de Catalunya, Barcelona és admirada arreu del món pel conegut dinamis-

me, diligent i emprènador dels seus homes; però no menys encomiable i meritori, sobretot per l'Església, és el tradicional esperit acollidor que durant la història ha portat a barcelonins i catalans, a vosaltres, a compartir ciutadania humana i cristiana amb innumbrables persones originàries d'altres regions d'Espanya.

Entre vosaltres han format

una llar, al vostre costat potser ha recobrat sentit i respir la seva mateixa vida; amb vosaltres han emprès il·lusionats aquest camí de dolors i goigs que es va obrint dia rera dia en l'existència, tal com recorden els misteris del rosari, representats en aquest temple.

És, doncs, summament alligonador que tots units pugueu proclamar davant l'Església que aquesta ciutat i aquesta regió són una llar ampla i oberta a la fraternitat cristiana, on ja “no hi ha estrangers ni nou vinguts, sinó conciudadans dels consagrats i família de Déu, edificats sobre el Messies com a pedra angular” (cfr. Ef 2, 19).

Aquest temple de la Sagrada Família és una obra que encara no està acabada, però té solidesa des de l'inici, recorda i resum una altra construcció feta amb pedra viva: la família cristiana, cèl·lula humana essencial, on la fe i l'amor neixen

i es cultiven constantment. Que la família sigui sempre entre vosaltres autèntica “Església domèstica”, lloc consagrat al diàleg amb Déu Pare, escola de seguiment a Crist pels camins indicats en l'Evangeli, ferment de convivència i de virtuts socials en estreta comunió amb l'Esperit que habita en les nostres ànimes.

En recitar ara l'Angelus, voldria que en el cor de tothom hi hagués una intenció especialment afectuosa i suplicant per a les mares de família, la missió de les quals té el seu model en Maria, Mare de Jesucrist i Mare de l'Església. “La Verge —ens diu el Concili Vaticà II— fou en la seva vida exemple d'aquell afecte matern, amb el qual es necessari que estiguin animats tots els qui en la missió apostòlica de l'Església cooperen a regenerar els homes” (Lumen gentium, 65).

Que Déu beneixi les vostres famílies.

A CASA ESPEREN DANONE

DANONE

QUESTIÓ
DE BON GUST

VISITA PAPAL

Gestos que parlen

A la barriada d'Orcasitas, un grup de disminuïts físics saluda el Papa.

Orcasitas: Unes eines, obsequi al Papa obrer

A la barriada obrera madrilenya d'Orcasitas, unes 200.000 persones reberen Joan Pau II a dos quarts de cinc de la tarda. Moltes més de les que el mateix rector havia calculat: "Això és un barri obrer i avui és dia feiner, i a aquesta hora, molta gent està treballant".

Es temia que l'acte que s'havia de celebrar a Orcasitas esdevingués el més conflictiu de la seva visita pastoral, tractant-se d'un dels barris més pobres de Madrid. I no fou així. Les forces de seguretat que s'havien incre-

mentat en cap moment foren necessàries.

"Urgiu la defensa de la justícia"

El motiu de la visita a Orcasitas era beneir i inaugurar la nova parròquia de sant Bartomeu. Joan Pau II a l'homilia de l'Eucaristia parlà enèrgicament dels drets humans segons es palesen en l'evangeli i que tantes vegades han estat trepitjats en les classes més humils de la societat. El Papa no els va demanar resignació, sinó que els urgí a re-

clamar la defensa dels valors més justos.

"Que el Papa visqui cent anys"

A la gran esplanada d'Orcasitas es podien llegir diverses pancartes. "Volem que la nostra barriada s'anomeni Joan Pau II". Una altra recollia una frase molt coneguda del propi Sant Pare: "No tingueu por, obriu les portes a Crist". Potser la més expressiva fou l'escripta en polonès: "Que el Papa visqui cent anys".

Al Bernabeu, el Papa cantà i plorà davant un milió de joves

L'acte juvenil a l'estadi Bernabeu no ha tingut precedents pel fervor i l'entusiasme. En cap moment del seu discurs el Papa afalagà la joventut. No li cal recórrer a fàcils demagògies. Una radical exigència de compromís cristià, coherent, sense complexos ni presumpcions, fou la constant d'un discurs interromput moltíssimes vegades pel clam de tots els joves d'arreu d'Espanya.

"En un món que paga a qualsevol preu el poder"

Ni el poder, ni la història,

ni els miratges, ni les utopies que tantes vegades atabalen el món d'avui poden fer front al que el Papa anomenà "una cosa antiga i nova, actual i miraculosa: l'amor".

"Per què existeix el mal al món?"

El Crist parla de persecucions, de plors, de manca de fe i d'injustícia, de mentida i d'insults. I també de sofrència en la seva vida temporal. "Però no es detura aquí". I afegí: "Ni la droga, ni l'al-

cohol, ni el sexe, ni una soferta passivitat acrítica —això que vosaltres anome-neu **passotisme**— són una resposta davant el mal."

"Cal que sigueu vosaltres mateixos"

Fou aquesta una de les frases que més s'aplaudí del discurs papal: "Joves! Cal que sigueu vosaltres mateixos, en la transformació del món, sense deixar-vos manipular, tenint criteris sòlids de conducta. Amb models

de vida en els quals pugui refiar-se, en els quals pugueu reflectir tota la vostra generosa capacitat creativa, tota la vostra set de sinceritat i millorament social, de valors permanents dignes d'eleccions sàvies".

D'entre altres coses, li van oferir una guitarra

El Papa va unir-se als cants dels joves al Bernabeu, i acceptà complagut llurs dons i ofrenes —entre aquests una guitarra— i s'acomiadà invocant la Verge Maria. En

algun moment el Papa plorà.

Als que no havien pogut entrar a l'estadi

El Sant Pare no volgué oblidar-se dels milers de joves menys sortosos que no havien pogut entrar al recinte de l'estadi madrileny i sortí a un dels balcons per a saludar-los.

Una gran traca final de coets i focs artificials posà punt final a l'acte multitudinari del Papa a Madrid el dia 3 de novembre, acte dedicat als seus "testimonis d'esperança", els joves.

claret

Roger de Llúria, 5 - Barcelona-10 - Tel. 301 08 87

DR. TARRÉS

Metge, fejecista i sacerdot
Jordi Pijoan

Sè ha escrit que el Dr. Tarrés es el "testimonio" de una època". Yo creo que es el testimonio perenne de una fe y un amor profundamente vividos. (Dr. Jubany.)

Colección ELS DAUS n.º 57. 256 pàgs. 375 ptes.

Editorial Claret

Dr. Ramon Masnou,
bisbe de Vic

LA FAMÍLIA CRISTIANA

Un llibre bó dels bons. Cent temes sobre la família, tractats amb l'estil planer i amb la vigoria prou coneguda del Dr. Masnou. Diu el que s'ha de dir, amb claredat i finor.

Preu 250 ptes.

Editorial CASALS -

Casp, 79 - Barcelona

AVUI

Prensa Catalana S.A. Consell de Cent, 425, Barcelona, 9. Teléf. 246 60 00 (10 línies), Telex 54063.

VULL REBRE INFORMACIÓ, SENSE CAP COMPROMÍS, DE LES CONDICIONS I MODALITATS DE SUBSCRIPCIÓ AL DIARI AVUI.

NOM I COGNOMS
ADREÇA
POBLACIÓ

BARCELONA, A DEL

PREMSA CATALANA, S.A.
Consell de Cent, 425, 6è - Barcelona-9

GESTOS QUE PARLEN**A GUADALUPE AMB
ELS EMIGRANTS****El capital buscarà el treballador**

Fred i cançons a Guadalupe en trencar l'albada. Cap a dos quarts de nou del matí del dia quatre, Joan Pau II arribà en helicòpter. La marea de pelegrins vinguts d'Extremadura i Andalusia envaïren els voltants del monestir.

Davant la Verge de Guadalupe, que fou treta, com a excepció, fora del temple, el Papa pregà entre l'impressionant silenci de la multitud.

"Una de les millors mesures de la democràcia és el seu comportament amb els immigrants". Així començà el discurs Joan Pau II en tractar el tema de l'emigració. Seguidament es referí als drets de l'emigrant i esmentà unes paraules de Joan XXIII:

"Seria molt més humà que els responsables de l'ordre econòmic procurassin que el capital busqués el treballador, i no al revés". Parlà del vidriós tema dels drets dels qui emigren i dels drets dels nadius. A tots els assignà la seva comensal i la seva responsabilitat.

**"LA VIOLENCIA NO ÉS CAMÍ
DE SOLUCIÓ" DIGUÉ A TOLEDO****Condemnà el terrible fenomen
del terrorisme**

El Papa fou informat del que succeí a Madrid, la mort del general Lago Roman, assassinat al matí. A Toledo acabà la seva homilia amb aquestes frases improvisades: "Vull acabar resant per l'última víctima i per totes les víctimes del terrorisme a Espanya, perquè tothom compregui que la violència no és camí de solució i a més és sempre anticristiana". El poble —unes 300.000 ànimes— rubricà silenciosament amb un perllongat aplaudiment les paraules del Papa.

**A Toledo, tradició i
vivència**

"M'agrada molt un seminari com aquest" exclamà Joan Pau II en trobar-se davant 370 seminaristes. Amb gran modestia encomanà als seminaristes que "ressessin per ell".

**A SEGÒVIA MÉS SILENCI
QUE DE COSTUM****"Davant aquest sepulcre de
sant Joan de la Creu m'encomano"**

Així digué Joan Pau II en postrar-se davant el sepulcre del Sant, fundador de la reforma carmelitana. Més de 200.000 persones havien esperat el Sant Pare amb gran emoció.

Tingué un afecte i una deferència especial amb la comunitat carmelitana a qui digué: "Vull oferir a tots els germans descalços la benedicció". Entre ells hi havia un religiós de vuitanta vuit anys, al qual el Papa besà al front i conversà jovialment amb ell.

Mestre de la fe

Profund fou el discurs de Joan Pau II sobre la doctrina de sant Joan de la Creu. "A l'home d'avui, angoixat pel sentit de l'existència, l'invita a una recerca honesta que el condueixi fins a la mateixa font de la revelació que és Crist", digué el Papa entre altres coses. Ja se sap que Joan Pau II és un coneixedor profund de la mística de sant Joan de la Creu, sobre la qual va escriure la seva tesi doctoral.

A Segòvia hi hagué més silenci que de costum en les intervencions del Sant Pare. El Papa digué adéu amb els braços oberts com volent acostar-se a tots per sempre.

**AGÈNCIA DE DUANES
"DORADO"****Director: Francesc A. Picas**Tramitació i despatx de mercaderia
d'importació i d'exportació.

Carretera Nacional 2, n.º 16

Tels. 54 01 18 - 54 01 17

La Jonquera (Girona)

**LA PORTA DE CATALUNYA ALS MERCATS
EUROPEUS**

VISITA PAPAL

GESTOS QUE PARLEN

El Papa, després de visitar la catedral de Sevilla, correspon a les aclamacions del poble.

SEVILLA: LA GERMANA ÀNGELA DE LA CREU, UN TRESOR PER A TOTS ELS ANDALUSOS

Un milió de persones en el "Campo de la Feria"

Joan Pau II sintonitzà amb molta facilitat amb l'ànima popular i la religiositat d'Andalusia. Sevilla oferí una rebuda plena de colorit i afecte, seguint la tradició d'aquest poble.

Una multitud impressionant —es parla d'un milió de persones— omplia el "Campo de la Feria" durant la missa de beatificació de la germana Àngela de la Creu. Amb el Papa, a més de l'arquebisbe de la diòcesi, Carlos Amigo Vallejo, hi havia el cardenal Bueno Monreal, que malgrat les seves xacres pogué assistir a l'acte.

Monsenyor Carlos Amigo digué al Papa: "Beneïm el dia que ens ha dut el goig de la vostra presència".

La Germana Àngela de la Creu "la caritat d'urgència"

En l'homília de la celebració Eucarística, dins la qual el Papa procedí a la beatificació de la Germana Àngela, digué d'aquesta:

"Sé que la nova beata és considerada com un tresor comú de tots els andalusos, per sobre de qualsevol divisió social, econòmica i política". També afegí: "Ressalta la seva alegre dedicació als més pobres, sense pretendre resoldre conflictes polítics ni desequilibris econòmics, però practicant la "caritat d'urgència", ajudant a quí la necessites".

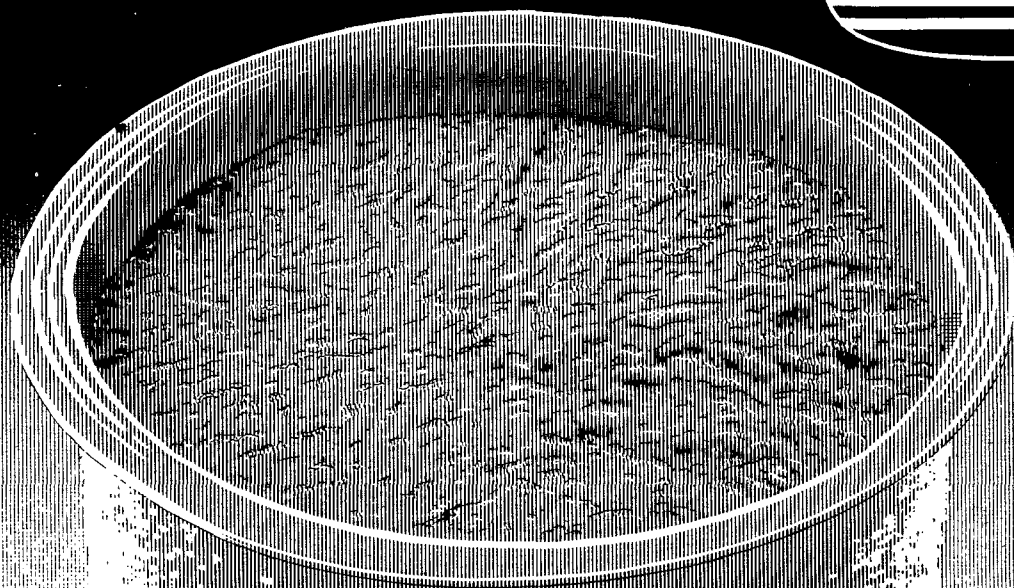
El camp, la "ventafocs del desenvolupament"

Així anomenà, el Papa, el tema del camp o agricultura. Demanà una millora de les condicions rurals, reajustar preus i despeses; dotant el camp d'indústries subsidiàries i de transformació i procurant condicions de vida dignes, també per als joves.

MOUSSE

com un bombó gelat

DANONE

Mousse
DANONE

ES PREN
BEN FRED

GESTOS QUE PARLEN

Basilica de Loiola on Joan Pau II clamà per la pau i contra el terrorisme.

LOIOLA: ENTRE 200.000 FIDELS, 5.000 EREN RELIGIOSOS

Sense el més mínim incident

L'helicòpter del Papa arribà amb una hora de retard a la gran esplanada de Loiola, bressol de sant Ignasi, fundador de la Companyia de Jesús. Molts milers de joves havien recorregut a peu el camí fins al santuari.

Tota la celebració es desenvolupà sense el més mínim incident, sense cap nota discordant. El servei d'ordre l'intergravent conjuntament

membres de la Policia Nacional i els Ertzaines del Govern autònom Basc. Es podien veure a mans de molta gent banderes basques i vaticanes.

El papa començà el seu discurs en eusquera i es referí a la situació de violència terrorista que sofreix el País Basc.

Encontre amb tots els religiosos d'Espanya

L'encontre a Loiola, a més d'amb el País Basc, ho era

també amb els religiosos i religioses espanyols. Per això, entre els concelebrants hi havia 12 superiors generals de congregacions religioses de fundació espanyola.

La Companyia de Jesús es trobava representada pel pare Paolo Dezza, delegat personal del Papa per als jesuïtes, i el provincial d'Espanya, pare Ignacio Iglesias. No pogué assistir-hi, per la seva precària salut, el pare Ignacio Arrupe, que seguí des de Roma i amb

gran emoció tots el actes del País Basc.

De les 200.000 persones, 5.000 eren religiosos i religioses, que ocuparen un lloc especial, al costat dels 250 malalts de Guipúscoa.

La música ocupà un lloc molt important en la celebració de l'Eucaristia

Un superb orgue, la banda

de "txistularis" d'Azpeitia i l'assemblea cantaven. Moments especialment emotius foren l'himne a sant Ignasi, la intervenció dels coneguts "bertosclis" (trobadors populars), que cantaren improvisant durant l'acció de gràcies i l'"Agur Jaunak" amb què s'acomiadà el Sant Pare al final de la celebració.

AL CASTELL DE XAVIER: CENT MIL JOVES L'ESCOLTEN

Als acords de l'himne de Navarra

La rebuda que més de cent mil joves feren a Xavier al Sant Pare el dia 6 de novembre fou impressionant. En el moment en què Joan Pau II baixà del cotxe es féu silenci mentre s'entonava l'himne de Navarra.

En el trajecte cap el castell, el Papa hagué de recollir el solideu que se li havia endut el vent. A l'esquerra de la tribuna estava col·locada, sobre un pedestal, la imatge de la Mare de Déu de Xavier.

Imposició del crucifix a 20 missioners

Al final de la celebració de la Paraula oferiren al Papa productes de la terra, representant a la Navarra del regadiu i de la indústria, amb blat, pa, raïm i vi, llet i formatges.

El Papa beneí després els cricifixos i els lliurà als 50 missioners, tots ells disposats per marxar aviat cap els seus destins a tot el món.

Abans d'anar a esmorzar, Joan Pau II volgué resar durant uns minuts a la capella del Crist de Xavier.

"Sortiu al carrer, arriba el Papa"

Això es podia llegir per les parets de tota la ciutat de Saragossa. I així ho feren els seus veïns. L'helicòpter papal prengué terra en el "campus" de la Ciutat Universitària. Tot l'estadi estava amb l'ànima en suspens, fos en un sol crit unànim de centenars de milers d'aragonesos.

Es llogaven balcons a 5.000 ptes. per persona

Al centre de Saragossa els llocs en un balcó es cotitzaven

Al Pilar de Saragossa:

"Aquí es resa, es canta i es balla"

a 5.000 pessetes per persona, per tal de veure més còmodament el Papa.

"Quantes vegades resa el que balla?"

"Un problema per als teòlegs", digué el Papa, omplint d'expectació i sorpresa la multitud que l'escoltava després d'acabat el rés del rosari i que el grup folklòric aragonès "Los Mañicos" actués en la seva presència, cantant i ballant jotes a la Pilarica i al Papa.

"A tot el món —els digué— es resa i es canta, però

a Espanya he vist que es resa, es canta i es balla". La Plaça del Pilar esclatà en un grandios aplaudiment, davant aquesta delicada galanteria del Sant Pare.

Deixà el seu solideu a la Pilarica

Joan Pau II resà durant molta estona als peus de la imatge del Pilar. Aixecant-se després la besà amorosament. I amb un gest ple d'amor deixà el seu solideu blanc al costat de la peana que sosté la Mare de Déu del Pilar.

VISITA PAPAL

Diumenge 7 de novembre. Missatge

“El problema de l'atur exigeix una revisió

Estimats treballadors i empresaris:

1.— Estic content de trobar-me avui amb vosaltres en aquesta formosa ciutat de Barcelona. Us saludo afectuosament i us agraeixo el vostre amorós acolliment, que em fa sentir tan a gust entre vosaltres, com un amic i germà. Us demano des del primer moment que dugueu la meva salutació als vostres fills i familiars.

A vosaltres, estimadíssims treballadors i treballadores, als presents i als absents, als nadius d'aquesta terra o provinents d'altres regions, així com als de tot Espanya, vinc a anunciar-vos l'“Evangeli del treball”.

2.— L'Església considera un deure seu imprescindible, en el camp social, ajudar “a consolidar” la comunitat humana segons la llei divina” (**Gaudium et spes**, 42) recordant la dignitat i els drets dels treballadors, estigmatitzant les situacions en les quals aquests drets són violats i afavorint els canvis que condueixen l'autèntic progrés de l'home i de la societat.

El treball respon al **designi i a la voluntat de Déu**. Les primeres pàgines del Gènesi ens presenten la creació com a obra de Déu, el treball de Déu. Per això Déu **cria l'home a treballar**, perquè s'assembli a ell. El treball no constitueix, doncs, un fet accessori ni menys una maledicció del cel. Es, contràriament, una benedicció primordial del Creador, una activitat que permet a l'individu realitzar-se i oferir un servei a la societat. I que a més tindrà un premi superior perquè “el vostre treball no és pas debades” (1 Cor 15,58).

El treball un deure moral

Però la proclamació més exhaustiva de l'“Evangeli del treball” la féu Jesús, el Fill de Déu fet home —i home del treball manual sotmès al dur esforç. Ell dedicà gran part de la seva vida terrena al treball d'artesa i incorporà el mateix treball a la seva obra de salvació.

3.— Per la meua part, en aquests quatre anys de Pontificat no he deixat de proclamar, a les meves Encíclics i Catequesis, la centralitat de l'home, la seva primacia sobre les coses i la importància de la dimensió subjectiva del treball, fundada sobre la dignitat de la persona humana. Efectivament,

l'home és, quant a persona, el centre de la creació; perquè només ell ha estat creat a imatge i semblança de Déu. Cridat a “dominar” la terra (**Gen. 1,28**) amb la perspicàcia de la seva intel·ligència i amb l'activitat de les seves mans, ell es converteix en artífex del treball —tant manual com intel·lectual— comunicant al seu quefer la mateixa dignitat que ell té.

El concepte cristià del treball, amics i germans treballadors, veu en aquest una crida a col·laborar amb el poder i amor de Déu, per a mantenir la vida de l'home i fer-la més corresponent al seu designi. Entès així, el treball no és una necessitat biològica de subsistència, sinó un deure moral: és un acte d'amor i es converteix en alegria: l'alegria profunda de donar-se, per mitjà del treballador, a la pròpia família i als altres, l'alegria íntima de lliurar-se a Déu i de servei als germans, encara que aquesta donació comporta sacrificis. Per això el treball cristià té un sentit pasqual.

La conseqüència lògica és que tots tenim el deure de fer bé el nostre treball. Si volem realitzar-nos degudament, no podem refusar el nostre deure ni conformar-nos amb treballar mediocrement, sense interès, només per complir.

L'absentisme, un mal social

4.— La vostra laboriositat tenaç i el vostre sentit de responsabilitat us fan comprendre, estimats germans i germanes, que lluny estan del concepte cristià del treball —i fins i tot d'una recta visió de l'ordre social— determinades actituds de desinterès, de malbaratament de temps i de recursos, que s'estan difonent en aquests dies, tant en el sector públic com privat. Per no parlar del fenomen de l'absentisme, un mal social que no solament toça la productivitat, sinó que ofèn les esperances i sofriments de qui busca i reclama desesperadament una ocupació.

Dins l'esforç que empeny creients i homes de bona voluntat cap a l'assoliment d'una societat veritablement humana, l'Església vol ser-hi present per la fidelitat a l'Evangeli —“Bona Nova de salvació per a tots, però especialment per als

pobres i els oprimits— recordant els ensenyaments que provenen de la paraula del Senyor: —El treball és certament un bé de l'home i per a l'home. Respecte a això, a l'Encíclica **Laborem Exercens** he subratllat que “el treball és per a l'home i no l'home per al treball” (n.º 6). El fons de la Doctrina Social Cristiana sobre el treball se centra aquí: no s'arriba al recte concepte del treball si no s'està en estreta dependència amb el recte concepte de l'home.

—El treball i la laboriositat constitueixen un deure i un servei a la **cèl·lula familiar**, a la seva vida, unitat, desenvolupament i perfeccionament. Per això “la raó de ser de la família —deia fa tres anys als obrers polonesos— és un dels factors fonamentals que l'economia i la política del treball”.

—La naturalesa rectament entesa del treball no solament respecta les exigències del **bé comú**, sinó que dirigeix i transforma tota activitat laboral en cooperació eficaç al bé de tots, enriquint així el patrimoni de la família humana.

5.— Tot el que he dit anteriorment em duu a tocar breument un problema que no és exclusiu d'Espanya, però que l'afecta molt: em refereixo a l'atur.

La manca de treball va contra el “dret al treball” entès —en el context global dels altres drets fonamentals— com una necessitat primària, i no un privilegi, de satisfer les necessitats vitals de l'existència humana a través de l'activitat laboral.

És un problema urgent i que ha d'empènyer cada cristià a assumir les seves responsabilitats en nom de l'Evangeli i del seu missatge de justícia, de solidaritat i d'amor.

L'atur genera frustració

D'un atur perllongat neix la inseguretat, la manca d'iniciativa, la frustració, la irresponsabilitat, la desconfiança en la societat i en si mateixos; s'atrofien així les capacitats de desenvolupament personal; es perd l'entusiasme, l'amor al bé, sorgeixen les crisis familiars, les situacions personals desesperades, i es cau llavors fàcilment —sobretot els joves— en la droga, l'alcoholisme i la criminalitat.

Seria fallaç i enganyós considerar aquest angoixós fenomen, que ja s'ha fet endèmic en el món, com a producte de circumstàncies passatgeres o com un problema senzillament econòmic o sociopolític. En realitat constitueix un **problema ètic**, espiritual, perquè és símptoma de la presència d'un **desordre moral** existent a la societat, quan s'infringeix la jerarquia dels valors.

Una revisió de l'ordre econòmic en el seu conjunt

6.— L'Església a través del seu Magisteri Social, recorda que les vies de solució justa d'aquest greu problema exigeixen avui una **revisió de l'ordre econòmic en el seu**

conjunt. Cal una planificació global i no simplement sectorial de la producció econòmica: cal una correcta i racional organització del treball, no tan sols a nivell nacional, sinó també internacional; cal la solidaritat de tots els homes del treball.

L'Estat no pot resignar-se a haver de suportar crònicament una forta desocupació; la creació de nous llocs de treball ha de constituir per a ell una **prioritat** tan econòmica com política. Però també els empresaris i els treballadors han d'afavorir la superació de la manca de llocs de treball; mantenint els uns el ritme de producció a les seves empreses, i rendint els altres amb la deguda eficiència en el seu treball, disposats a renunciar per solidaritat al

“L'absentisme és un mal social que ofèn l'esperança del qui reclama desesperadament una ocupació”.

“L'atur, símptoma d'un desordre moral existent a la societat”.

“La creació de nous llocs de treball ha de constituir per a l'Estat una prioritat”.

“S'ha de superar l'antinòmia entre capital i treball”.

“L'empresa és i ha de transformar-se en comunitat de vida on es fonamenti el desenvolupament personal”.

“Supereu les temptacions d'evasió i seguiu valentment al vostre lloc”.

“Obrers i empresaris d'Espanya: sigueu solidaris. El temps que vivim exigeix amb urgència la convivència humana”.

al món del treball a Barcelona

de l'ordre econòmic en el seu conjunt"

"L'empresa ha de transformar-se en comunitat de vida"

"doble" treball "extraordinari", que redueixen de fet les possibilitats d'admissió per als desocupats.

S'ha de crear amb tots els mitjans possibles una economia que estigui al servei de l'home. Per a superar constrastos d'interessos privats i col·lectius; per a vencer els egoïsmes en la lluita per la subsistència, s'imposa en tots un veritable "canvi d'actituds, d'estil de vida, de valors: s'imposa una autèntica conversió de cors, de ments i de voluntats, la conversió a l'home, a la veritat per l'home.

M'he detingut especialment en aquest argument tan actual. Sé que us preocupen molts altres problemes referents al salari, condicions higiènico-sanitàries referent al treball, protecció contra accidents laborals, el paper del sindicat, la participació en la gestió i beneficis de l'empresa, i l'adequada protecció als treballadors vinguts d'altres llocs.

Es tracta d'una problemàtica complexa i vital per a vosaltres; però vull repetir-vos una vegada més: no oblideu que el treball té com a característica primordial la d'unir els homes: "en això consisteix la seva força comunitat: la força de construir una comunitat" (**Laborem exercens**, 20). Insistiu en ella i en els grans valors cristians que us animen. Porteu la vostra serenitat i confiança al lloc de treball. Il·lumineu els vostres ambients de caritat i esperança: així us serà més fàcil trobar solucions justes.

Crida als empresaris

7.— Permeteu-me ara, estimats treballadors i treballadores que dirigeixi la meua paraula a una altra classe de treballadors d'Espanya: els **empresaris**, industrials, alts dirigents, consellers qualificats de la vida socio-econòmica i promotors de complexos industrials.

Saludo i reto honor en vosaltres als creadors de llocs de treball, serveis i ensenyament professional: a tots els qui en aquesta estimada Espanya donen treball i sustentació a una gran munió de treballadors i treballadores. El Papa us expressa la seva estimació i gratitud per l'alta funció que compliu al servei de l'home i de la societat. També a vosaltres us anuncio l'"Evangeli del treball".

I en invitar-vos a reflexionar

sobre la **concepció cristiana de l'empresa**, voldria abans que res, recordar-vos que, per sobre dels seus aspectes tècnics i econòmics —en els quals en sou mestres— n'hi ha un de més profund: el de la seva **dimensió moral**. Economia i tècnica, efectivament, no tenen sentit si no es refereixen a l'home, al qual han de servir. De fet, el treball és per a l'home, i no l'home per al treball; per consegüent: **també l'empresa és per a l'home, i no l'home per a l'empresa**.

Superar la innatural i lògica **antinòmia entre capital i treball** —exasperada sovint artificialment per una lluita de classes programada— és, per una societat que vol ser justa, una exigència indispensable, fundada sobre la primacia de l'home sobre les coses. Només l'home —empresari o obrer— és subjecte del treball i és persona: el capital no és res més que "un conjunt de coses". (**Laborem exercens**, 12).

8.— El món econòmic —ho sabeu bé— està sofrint des de fa temps una gran crisi. La qüestió social, d'un problema "de classes" s'ha transformat en un problema "mundial". L'evolució de les fonts d'energia i la incidència de forts interessos polítics en aquest camp, han creat nous problemes, provocant que es dubti de certes estructures econòmiques i fins ara considerades indispensables i intocables, i fent cada vegada més difícil la seva direcció.

Davant d'aquestes dificultats, no vacil·leu, no dubteu de vosaltres mateixos; no caiguen en la temptació d'abandonar l'empresa per a dedicar-vos a activitats professionals egoïstament més tranquil·les i menys comprometedores. Superu aquestes temptacions d'evasió i seguïu valentment en el vostre lloc, esforçant-vos a donar cada vegada un rostre més humà a l'empresa, pensant en la gran aportació que oferiu al bé comú quan obriu noves possibilitats de treball.

En el desenvolupament de la

Revolució Industrial es cometeren en el passat, també per part dels empresaris, errors no pas petits. No per això s'ha de deixar de reconèixer i lloar públicament, benivolguts industrials; el vostre dinamisme, esperit d'iniciativa, fèrria voluntat, capacitat de creativitat i de risc, que han fet de vosaltres una figura clau en la història econòmica i davant el futur.

9.— Per la seva mateixa dinàmica intrínseca l'**empresa** està cridada a realitzar, sota el vostre impuls, una **funció social** —que és profundament ètica: la de contribuir en el perfeccionament de l'home, de cada home, sense cap discriminació, creant les condicions que fan possible un treball en el qual, al mateix temps que es desenvolupen les capacitats personals, s'aconsegueixi una producció eficaç i raonable de béns i servei, i es faci l'obrer conscient de treballar realment "en alguna cosa pròpia".

L'empresa és, però tant, no solament un organisme, una estructura de producció, sinó que ha de transformar-se en **comunitat de vida**, en un lloc on l'home conviu i es relaciona amb els seus semblants, i on el desenvolupament personal no sols és permès sinó fomentat. L'enemic principal de la concepció cristiana de l'empresa no és potser un **cert funcionalisme** que fa de l'eficàcia el postulat únic i immediat de la producció i del treball?

Sentit de justícia

Les relacions de treball són, en primer lloc, **relacions entre ser humans** i no poden medirse amb l'únic mètode de l'eficàcia. Vosaltres mateixos, estimats empresaris presents, si voleu que la vostra activitat professional sigui coherent amb la vostra fe, no us conformeu amb que "les coses funcionin", que siguin eficaces, productives i eficients; busqueu, més aviat, que els fruits de l'empresa redundi en benefici de tots per mitjà de la promoció humana global i el perfeccionament personal d'a-

quells que treballen al vostre costat i col·laboren amb vosaltres.

Sé que la realitat socio-econòmica és per la seva mateixa naturalesa bastant complexa, fins al punt de semblar difícilment governable en els moments de les crisis agudes, sobretot quan adquireix proporcions planetàries. Malgrat tot, és precisament en aquestes situacions quan convé deixar-se guiar per un **gran sentit de justícia** i una **total confiança en Déu**. En els temps difícils i durs per a tots —com són els de les crisis econòmiques— **no es pot abandonar a la seva sort els obrers**, sobre tot els que —com els pobres, els immigrants— **només tenen els seus braços** per a mantenir-se. Convé recordar sempre un principi important de la Doctrina Social Cristiana: "la jerarquia de valors, el sentit profund del mateix treball exigeixen que el capital estigui en funció del treball i no el treball en funció del capital" (**Laborem exercens**, 23).

Sigueu solidaris!

10.— I ara, en finalitzar el nostre encòntre, vull dir-vos una última paraula, estimats germans obrers i estimats empresaris d'Espanya: **Sigueu solidaris!**

El temps en què vivim exigeix amb urgència que en la convivència humana, nacional i internacional, cada persona y cada grup superin les seves posicions inamovibles i els punts de vista unilaterals que tendeixen a fer més difícil el diàleg i ineficaç l'esforç de col·laboració.

L'Església no ignora la presència de tensions i fins i tot de conflictes en el món del treball. Però no és amb els antagonismes o amb la violència com es esolen les dificultats! ¿Per què no buscar vies de solució entre les parts? ¿Per què rebutjar el diàleg pacient i sincer? ¿Per què no recórrer a la bona volun-

tat d'escoltar, al respecte mutu, a l'esforç de la recerca lleial i perseverant, acceptant acords fins i tot parcials, però portadors sempre de noves esperances?

El treball té en si mateix una **força, que pot donar vida a una comunitat: la solidaritat. La solidaritat del treball**, que espontàniament es desenvolupa entre els qui comparteixen el mateix tipus d'activitats o professió per abraçar amb els interessos dels individus i dels grups el bé comú de tota la societat. **La solidaritat amb el treball**, és a dir, amb cada home que treballa, la qual —superant tot egoïsmes de classe o interessos polítics unilaterals— es fa càrrec del drama de qui està desocupat o es troba en difícil situació de treball. Finalment, **la solidaritat en el treball**, una solidaritat sense fronteres, perquè està basada en la naturalesa del treball humà, és a dir, sobre la prioritat de la persona humana per sobre de les coses.

Aquesta solidaritat, oberta, dinàmica, universal per naturalesa, mai no serà negativa; una "solidaritat contra", sinó positiva i constructiva, una "solidaritat per a", per al treball, la justícia, per la pau, per al benestar i per a la veritat en la vida social.

1.— Estimadíssims germans i germanes!

La vostra sensibilitat de creients, la vostra fe de cristians us ajudi a viure la Bona Nova. L'"Evangeli del treball". Sigueu conscients de la vostra dignitat de treballadors manuals o intel·lectuals. Col·laboreu amb esperit de solidaritat en els problemes socials que us encalquen. Sigueu llevat i presència cristiana en qualsevol lloc d'Espanya.

L'Església confia en vosaltres, us segueix, us dona suport, us estima; sigueu sempre dignes de les vostres tradicions religioses i familiars.

Permeteu-me que us recordi, particularment, que per causa del treball no descureu la vostra família i els vostres fills. I utilitzeu el descans festiu per a l'encontre renovat amb Déu i la sana diversió.

Confio a la Mare de Montserrat les vostres persones, fills i famílies.

Estimats treballadors i empresaris: Que Déu us ajudi a interessar-vos al bé de tot home, vostre germà.

el lector escriu

Dues víctimes de la CIA

En la revista del 10 al 16 d'octubre es publicà un article basat en dades facilitades pel President del Partit Populista Europeu, Otto d'Habsburg.

No sóc un polític; sóc només un cristià compromès amb l'evangeli, amb l'Església de Jesucrist, Església pelegrina i oprimida i trepitjada en els seus pobres. Comparteixo amb ella el dolor i la misèria i pateixo en la meua carn la terrible manipulació de les internacionals de la notícia.

L'escàndol del "portaveu de la premsa de l'Arquebisbat de Managua", ha estat un assumpte tractat dolorosament tant per l'Església com per l'Estat. Tots dos han estat una nova víctima de la CIA.

Notícies de tanta transcendència haurien de ser ben filtrades abans de sortir en un periòdic cristià.

El món només serà nostre si l'estimem.

El pare Kolbe deia i deia sempre **Només l'amor construeix** i l'Església acaba de declarar-lo sant. / **Desiderio Balboa.**

Prescindir de l'Església?

Segons tinc entès, alguna de les anomenades "comunitats populars" volen organitzar-se prescindint de la jerarquia eclesiàstica essent un fet justament a l'Amèrica Llatina.

Als que ho sentin així els diria que reflexionessin: l'anunci de l'Evangeli, que tots

estimem tant i ens hi dediquem, ¿per qui va arribar-nos? Les gràcies de Déu, la celebració dels sagraments, sobretot el baptisme, font i base de la vida cristiana, ¿per quin canal hi foren transmiseses?

No podran dir pas que "l'aigua" que arriba per aquest canal de "l'aparell eclesiàstic", de "l'Església oficial", arribi tèrbola, bruta, contaminada. I amb cossos inerts i rars, que han arrossegat en el seu decurs i que són perillosos pels qui el beuen volent apaivagar llur set.

Acceptant fins i tot aquesta hipòtesi, la tasca lògica i coherent que se segueix no és abandonar-la, sinó començar apressadament el laboriós treball de filtració, neteja, purificació i descontaminació d'aquesta aigua. Encara que després

de tot això, l'aigua clara i transparent que ens quedés només fos un rajolí. Però és l'únic! A fora hi ha el desert, la sequera total. / **Victoria Jiménez.**

Els autèntics reformadors cristians

Em plauria expressar el meu parer en aquest setmanari sobre un aspecte vital de la vida dels cristians: el renovament i millorament de l'Església segons els desigs del Vaticà II. Per explicar-me més clar, abans poso un exemple: els pobres.

Al món hi ha molts pobres, i no tots són iguals. La diferència entre molts "pobres de fet"

i els pobres —també reals— cristians, es que, entre molts d'aquells potser odien o no estimen els rics. **Els pobres de debò, cristians, estimen a tothom, inclosos els rics.**

Passem al que vull expressar. En aquesta tongada de renovament eclesial, hi ha molts reformadors i milloradors de l'Església que es mouen per mòbils i interessos ben diversos, i a la claror de distintes creences i fes. **Els reformadors i milloradors de l'Església, si de debò són cristians, n'estimen els jerarques, per molt pecadors que siguin i per molts desventurats que puguin ser. A més d'estimar-los, ni els judiquen —també nosaltres som pecadors i per això nefastos— i sentim gran misericòrdia. / M.ª Jesús Chaves.**

petits anuncis

BORSA DE TREBALL OFERIMENTS

ADMINISTRATIU expert amb alemany i francès. *Contracte mercantil.*

ASSESSOR d'indústries tèxtils. *Contracte mercantil.*

PINTOR-decorador a domicili, ordenança o cambrer. *Contracte mercantil.*

CONSULTOR-analista d'empreses amb gran experiència. *Contracte mercantil.*

SECRETÀRIA, administrativa. *INEM-17.490.109.*

SECRETÀRIA per a indústria química. *INEM-17.490.195*

VENEDOR de nivell o cap de vendes béns industrials. *INEM-18.808.007*

VENEDOR per a formar, relacions públiques o auxiliar comptable. *INEM-116.116*

GERENT s'ofereix, amb gran experiència en organització d'empreses. *INEM-112.528.*

SOTS-DIRECTORA o responsable d'un departament, encarregada d'una botiga, relacions públiques, assistenta social. *INEM-0/4.119.321.*

AUXILIAR administrativa. *INEM-31.282*

AUXILIAR administrativa en pràctiques matins. *INEM-31.705.*

ADJUNT a direcció general, cap depart. de personal i formació o director de fundació. *Contracte mercantil.*

ADJUNT a gerència amb molta experiència. *Contracte mercantil.*

AUXILIAR administrativa. *INEM 24.172.*

APARELLADOR. *Contracte mercantil.*

GERENT o executiu d'alt nivell. *Contracte mercantil.*

ADJUNT a Direcció, comptable o cap de magatzem. *INEM 40.006.*

DIRECTOR de fàbrica de productes químics. *Contracte Mercantil.*

AUXILIAR administratiu. *INEM 43.462.*

PINTOR -decorador - estucador. *Contracte Mercantil.*

DEPENDENTA - administrativa. *INEM 43.463.*

CAP de vendes o cap de magatzem. *INEM 18.533.853.*

DIRECTOR comercial sector auxiliar Construcció i Béns d'Equip. *INEM 15.730.426.*

AJUDANT d'enquadernació. *Contracte Mercantil.*

AUXILIAR comptable administratiu només matins. *Contracte Mercantil.*

VIATJANT especialitzat en material audiovisual. *Contracte Mercantil.*

ESTUDIANT darrer curs lleis només matins. *Contracte Mercantil.*

AUXILIAR administratiu només matins. *INEM 32.375.*

ADMINISTRATIU amb experiència. *INEM 20.214.872.*

AUXILIAR administrativa. *INEM 34.788.*

AUXILIAR comptable; facturació, caixa, etc. *INEM 1.820.056.*

Gerents interessats en algun candidat truqueu a l'Associació Cristiana de Dirigents. Tels. 319 77 21 - 318 79 77.

JOVE, 18 anys, parla català, castellà i alemany. Necessita treball. *T. 666 24 79.*

SENYORA vídua sense fills s'ofereix per a tenir cura de malalts o nens, matins, tardes, o nits i també ajuda domèstica. *Tel. a C.C..*

SENYORETA de companyia ofereix els seus serveis, trucar de 8 a 10 matí i de 21 a 24 hores al 258 23 26.

SENYORETA 20 anys soltera administrativa-mecanògrafa tel. 347 35 93 ofereix serveis a oficines i comerços.

RESTAURACIÓ de mobles d'art. Tels. 229 07 33 i 357 17 27.

SECRETÀRIA direcció s'ofereix taquí-meca-francès experiència. *Tel. 237 78 11.*

COMPRO una casa amb hort dins d'un poble no més lluny de 95 kms. de Barcelona. Dono entrada i la resta a terminis. Truqueu els matins al tel. 321 89 11 de Barcelona o escriviu a J.L. Atiega. Comtes de Bell-Lloc, 158, entr. Barcelona-14.

FRANCÈS, classes dipl. univ. Toulouse. *Tel. 218 65 24. Tardes.*

LLIBRES de Naturisme Científic i Pràctic en Trofologia i Trofoterapia. Cuina Vegetariana per a Equilibri de Salut i Regeneració Humana. Sense pèrdua de temps ni diners. Es medicina preventiva. M.ª E. Pujol Duran. Dipositària. Delegada a l'Escola del Dr. J. Castro. Orientació als malalts en hores convingudes. Telèfons 229 26 89 i 357 19 98.

INFERMERES SANTA MARTA

Servei particular
Tel. 245 37 58

VENDES

Apartado de Correos 35

VENDA DE XALETS I APARTAMENTS en els millors indrets de L'Escala (Costa Brava). Preus interessants. **FINQUES GUANTER (A.P.I.)** Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72

RUIXADORS per vinyes, fruiters i horts.
J. PLANAS
Princesa, 33 - Barcelona - 3
Telèfon 319 71 84

Libres, eines i material per jardineria y horticultura.

PETITS ANUNCIS

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula, i envieu-ho, junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244, 2.on Barcelona-7

NÒM _____
ADREÇA _____
POBLACIÓ _____ Tel. _____

PREU LÍNIA	50 ptes.
	100 ptes.
	150 ptes.
	200 ptes.
	250 ptes.
	300 ptes.
	350 ptes.

Si voleu que el vostre anunci sigui publicat durant alguns dies, especifiqueu el mes i remarqueu amb una creu els dies elegits. Calculeu l'import que haureu d'abonar, multiplicant el preu de l'anunci pel nombre de dies.
MES dies
Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244, 2on. Barcelona-7, amb 48 hores d'antelació.

DIUMENGE 14

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

- 9.29 APERTURA I PRESENTACIÓ
- 10.00 SANTA MISSA
- 11.00 MIRAR UN QUADRE
- 11.20 GENT JOVE
- 12.30 TEMPS I MARCA
- 14.30 AQUESTA SETMANA
- 15.15 ULISES 31
- 16.05 VIST I NO VIST
- 16.30 LES DESVENTURES DEL SHERIFF LOBO
- 17.30 EL TREN
- 18.30 BLA, BLA, BLA
- 19.00 EL JOC DE LES ERRATES
- 19.15 AVANÇAMENT ESPORTIU
- 19.30 TAL COM SONA
- 20.00 MÓN SUBMARI
- 21.00 NOTÍCIES
- 21.15 PROXIMAMENT
- 21.30 VIST I NO VIST (Segona part.)
- 22.30 EL SEU TORN
- 23.30 ESTUDI ESTADI
- 24.00 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

- 10.30 MISSA
- 11.30 RETRANSMISSIÓ ESPORTIVA
- 12.30 CATALUNYA RECALL
- 14.00 CITA AMB...

CIRCUIT ESTATAL

- 15.28 APERTURA I PRESENTACIÓ
- 15.30 LES AVENTURES DE DOS NENS A L'ÀFRICA
- 16.30 ELS GRANS DESERTS
- 17.30 LA PORTA DEL MISTERI
- 18.30 BUSTER KEATON
- 19.00 ZARABANDA
- 20.00 REESTRENO
- 21.45 VIDUA PERÒ MENYS
- 22.15 LLARGMETRATGE: "Don Quijote", (1932)
- 23.30 COMIAT

DILLUNS 15

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

- 13.30 MIRAMAR ESPORTIU
- 14.00 TROBADA
- 14.30 MIRAMAR

CIRCUIT ESTATAL

- 15.00 TELEDIARI
- 15.35 AMB SOLERA
- 16.05 A DALT I A BAIX
- 18.35 L'ESTEL BLANC
- 19.00 EL LIBRO GORDO DE PETETE
- 19.02 DIBUIXOS ANIMATS
- 19.30 ANIMALS, ANIMALS, ANIMALS
- 20.00 POBLE DE DEU
- 20.30 CONSUM: "La bossa i la vida"
- 21.00 TELEDIARI
- 21.35 TEATRE: "Seis personajes en busca de autor", de Luigi Pirandello.
- 00.30 TELEDIARI
- 00.50 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

- 15.30 OPINIÓ
- 16.00 TOT-I-MÉS
- 17.30 ARA, NOTÍCIES

CIRCUIT ESTATAL

- 18.58 APERTURA I PRESENTACIÓ
- 19.00 TELENOVELA
- 19.30 EVOCACIÓ
- 20.00 LOS MUMINS
- 20.10 AVENTURAS DE MISSISSIPPI
- 20.20 ALCORES
- 21.30 AMB "H" DE HUMOR: "Mari-bel y la extraña familia", (1960)
- 23.30 D'AVUI A DEMÀ
- 00.15 COMIAT

DIMARTS 16

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

- 13.30 ARA: TARRAGONA

- 14.00 TROBADA
- 14.30 MIRAMAR

CIRCUIT ESTATAL

- 15.00 TELEDIARI
- 15.35 ESPANYA SENSE ANAR MÉS LLUNY
- 16.05 A DALT I A BAIX
- 18.30 APERTURA I PRESENTACIÓ
- 18.35 L'ESTEL BLANC
- 19.00 EL LIBRO GORDO DE PETETE
- 19.02 3, 2, 1... CONTACTE
- 19.30 EL FOLL MÓN DELS PALLASSOS
- 20.00 UN MÓN PER A ELLS
- 21.00 TELEDIARI
- 21.35 300 MILIONS
- 22.35 DINASTIA
- 23.35 TELEDIARI
- 23.50 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

- 15.30 DR. CAPARRÓS: METGE DE POBLE
- 16.00 MEMORIA POPULAR
- 17.00 ART FLASH
- 17.30 ARA, NOTÍCIES

CIRCUIT ESTATAL

- 18.58 APERTURA I PRESENTACIÓ
- 19.00 TELENOVELA
- 19.30 FORMULA TV
- 20.00 ROBINSON
- 20.30 OPERA
- 23.30 D'AVUI A DEMÀ
- 00.15 COMIAT

DIMECRES 17

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

- 13.30 ARA: GIRONA
- 14.00 TROBADA
- 14.30 MIRAMAR

CIRCUIT ESTATAL

- 15.00 TELEDIARI
- 15.25 FUTBOL: Irlanda-Espanya.
- 18.30 APERTURA I PRESENTACIÓ
- 18.35 L'ESTEL BLANC
- 19.00 EL LIBRO GORDO DE PETETE
- 19.02 3, 2, 1... CONTACTE
- 19.30 A PEU, EN BICI, EN MOTO
- 20.00 ENCONTRES EN LLIBERTAT
- 21.00 TELEDIARI
- 21.35 SESSIÓ DE NIT: "Alma en suplicio", (1945)
- 23.35 TELEDIARI
- 23.50 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

- 15.30 TERENCI A LA FRESCA
- 16.00 DOSSIER
- 17.00 NO VAL A BADAR
- 17.30 ARA, NOTÍCIES

CIRCUIT ESTATAL

- 18.58 APERTURA I PRESENTACIÓ
- 19.00 TELENOVELA
- 19.30 MUSICA I MUSICS
- 20.00 EL CARRO DE LA FARSA
- 20.45 ESTUDI OBERT
- 23.30 D'AVUI A DEMÀ
- 00.15 COMIAT

DIJOUS 18

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

- 13.30 ARA: LLEIDA
- 14.00 TROBADA
- 14.30 MIRAMAR

CIRCUIT ESTATAL

- 15.00 TELEDIARI
- 15.35 DE PELICULA
- 16.05 A DALT I A BAIX
- 18.30 APERTURA I PRESENTACIÓ
- 18.35 L'ESTEL BLANC
- 19.00 EL LIBRO GORDO DE PETETE
- 19.02 DABADABADA
- 20.00 L'ART DE VIURE
- 21.00 TELEDIARI
- 21.35 BONA NIT, BONA GENT
- 22.35 SEQUÈNCIES DEL MÓN
- 23.35 TELEDIARI
- 23.50 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

- 15.30 LA NOSTRA GENT
- 16.00 VOSTÈ PREGUNTA
- 17.00 REPOSICIÓ
- 17.30 ARA, NOTÍCIES

CIRCUIT ESTATAL

- 18.43 APERTURA I PRESENTACIÓ
- 18.45 TELENOVELA
- 19.15 EUROPA EN JOC
- 19.50 MUSICA DES DEL PALAU REIAL D'ORIENT (Madrid)
- 21.30 CINE CLUB. CICLE DEL TEATRE AL CINEMA: "Pigmalion", (1938)
- 23.30 D'AVUI A DEMÀ
- 00.15 COMIAT

DIVENDRES 19

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

- 13.30 PARLAMENT
- 14.00 VEUS I FORMES
- 14.30 MIRAMAR

CIRCUIT ESTATAL

- 15.00 TELEDIARI
- 15.35 ALTRES COSES
- 17.00 L'ALTRE CARA DE L'ESPORT
- 17.30 OFICIS PER AL RECORD
- 18.00 NOSALTRES
- 18.30 TOM I JERRY
- 19.00 VOSTÈ, PER EXEMPLE
- 20.00 ESPAI XX
- 20.30 VAL MÉS PREVENIR
- 21.00 TELEDIARI
- 21.35 UN, DOS, TRES...
- 23.00 VIURE CADA DIA
- 23.30 PARK AVENUE, 79
- 00.25 TESTIMONI
- 00.30 TELEDIARI
- 00.50 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

- 15.43 APERTURA I PRESENTACIÓ
- 15.45 LOU GRANT
- 16.35 MUSICAL EXPRESS
- 17.35 L'ABELLA MAYA
- 18.30 COMPETICIÓ
- 19.30 LA CLAVE
- 23.45 D'AVUI A DEMÀ
- 00.15 COMIAT

DISSABTE 20

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

- 10.30 INFANTIL
- 11.00 PALLASSOS
- 11.30 GENT D'AQUI
- 12.30 A CAN 80
- 14.00 VISUAL
- 14.30 MIRAMAR
- 15.00 CATALÀ DE PRIMERA MA

CIRCUIT ESTATAL

- 10.30 PISTA LLIURE
- 12.30 CONCERT
- 13.30 MIRAR UN QUADRE
- 14.00 REVISTA DE TOROS
- 14.30 BIBLIOTECA NACIONAL
- 15.00 NOTÍCIES
- 15.35 D'ARTACAN I ELS TRES MOSQUEPERRÓS
- 16.05 PRIMERA SESSIÓ: "Cuando el viento silba", (1961)
- 18.00 APLAUSO
- 19.00 BASQUET
- 20.30 LA PANTERA ROSA
- 21.00 NOTÍCIES
- 21.20 INFORME SETMANAL
- 22.30 DISSABTE CINE: "El silencio de un hombre", (1965)
- 00.40 DARRERES NOTÍCIES
- 00.45 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

- 15.28 APERTURA I PRESENTACIÓ
- 15.30 EL SEGLE DE LA CIRURGIA
- 16.00 DIBUIXOS ANIMATS
- 16.30 RUGBY: Espanya-Nova Zelanda.
- 18.00 SIS DIAS CICLISTES DE MADRID
- 19.00 PRODUCCIÓ ESPANYOLA
- 20.00 ESTRENOS TV: "Escape hacia la luz", (1972)
- 21.30 DOCUMENTAL
- 21.55 TEATRE REAL
- 24.00 COMIAT

Un document sonor excepcional
...Per a un esdeveniment històric!!!
...PER A UN ESDEVENIMENT HISTÒRIC!!!

"YA ESTAS AQUI"

Cançó oficial de benvinguda a Sa Santèdat Joan Pau II
INTERPRETS: PARCHIS

No hi ha dubte que a partir del moment en que S.S. Joan Pau II trepitgi terra espanyola, una cançó, un tema, una melodia interpretada per PARCHIS, serà cantada una i altra vegada per milions de persones, desitjoses de fer arribar d'alguna manera el seu missatge de benvinguda a un visitant tan il·lustre.

"Ya estás aquí"; himne de benvinguda al Summe Pontífex en el seu viatge a Espanya, fou entregat personalment fa alguns mesos pel grup infantil a S.S. Joan Pau II, el qual autoritzà a través de la Llibreria d'Edicions Vaticanes, del Vaticà, definint-lo com un missatge d'alegria i afecte cap a la seva persona.

El tema, que ara es presenta al públic, és el missatge curt i sincer que establirà un pont de bons desitjos i alegria, per la presència i estada entre nosaltres de Sa Santèdat, i ben segur que seran milers de goles les que interpretaran a tots els actes i activitats desenvolupades per Joan Pau II, que ens brinda a través d'aquesta producció sonora de caràcter històric, una altra opció d'acostar-nos a la seva personalitat i a les seves inquietuds ja que aquest supersingle recull a la cara B una història "Los muchachos", poema del propi pontífex que reflecteix la seva gran preocupació pel món juvenil, en una societat i un temps que les dificultats són circumstàncies quotidianes per aquests homes i dones del demà.

Dos importants documents sonors que són una de les més importants aportacions professionals de PARCHIS, al servei en aquesta ocasió de l'històric esdeveniment de l'arribada de Joan Pau II.

DIP. LEGAL - B - 35.222/82

CASA BOCHACA

Gràcies Sant Pare, per la vostra visita.
Que l'estricta compliment per part de tots,
de les vostres paraules, sigui l'única i millor
ofrena que podem oferir-vos.

butlleta de subscripció

Desitjo subscriure'm / renovar la meua subscripció a:

Catalunya
Cristiana

Nom i cognoms

Adreça

Població D.P

Trameto les 2.000 ptes. per gir postal.

Incloc un taló barrat per aquest import.

Prego al Banc / Caixa

Agència

que se serveixi domiciliat aquest pagament anual, fins a

nova ordre, en la meua llibreta / compte n.º

Lloc Data

Signatura

Remetre aquesta butlleta a:

CATALUNYA CRISTIANA, C/. de València, n.º 244.
Barcelona-7

benestar des del començament...

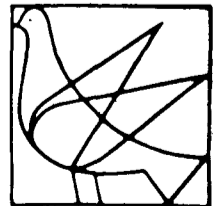

mulletton

per a la higiene del cos i de la llar

**CALCETA-BOLQUER
(BRAGUITA-PAÑAL)**

PREPARATS PER

IBB

LABORATORI CIENTÍFIC
PER A LA HIGIENE

Claret

JOAN PAU II AMB UN AUDIO-VISUAL DE CLARET

claret

Roger de Llúria, 5 - Barcelona-10 - Tel. 301 08 87

COL·LECCIÓ MASSAGRAN

GUIÓ: Ramon Folch i Camarasa. DIBUIXOS: Josep M. Madorell. 30 x 22,5 cm. 48 pàgines. 400 pessetes, cartoné. Títols publicats: «Aventures extraordinàries d'en MASSAGRAN». D'imminent aparició, «Aventures encara més extraordinàries d'en MASSAGRAN». Demaneu-los a la vostra llibreria. Bon regal per Nadal i Reis. Edicions en català i castellà.

EDITORIAL CASALS

ESPECIALITZADA EN LLIBRES D'ENSENYAMENT
MATERNAL - PRE-ESCOLAR - E.G.B. - B.U.P.

Publicacions en:

CASTELLÀ - CATALÀ - CATALÀ MODALITAT BALEAR - GALEGO - EUSKERA

Casa centenària dedicada al servei del BON LLIBRE I DEL LLIBRE ÚTIL

des del 1871

Casp, 79, Barcelona-13 - Tels. 245 72 03 - 04